

Niniejszy dokument zawiera najważniejsze informacje o produkcie. Pełne informacje o produkcie podawane są przed zawarciem umowy ubezpieczenia i zawarte są w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia WARTA DOM o symbolu C7171 (zwanymi dalej OWU). Powyższe OWU obowiązują od dnia 13 marca 2018 roku.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Warta Dom to oferta dla klientów, którzy chcą dopasować ochronę domu do własnych potrzeb poprzez elastyczny wybór zakresu ubezpieczenia, zapewniając sobie i rodzinie spokój oraz bezpieczeństwo.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

- ✓ dom jednorodzinny
- ✓ lokal mieszkalny lub stałe elementy lokalu
- ✓ dom letniskowy
- ✓ ruchomości domowe
- ✓ garaż lub inny budynek
- ✓ mała architektura

chronione na wypadek typowych zdarzeń, tj.: pożaru, zalania, silnego wiatru, przepięcia, stłuczenia, uderzenia pioruna, a także innych zdarzeń określonych w §4 OWU

dodatkowo chronione mogą być również:

- ✓ następstwa nieszczęśliwych wypadków
- ✓ sprzęt oraz rower poza domem
- ✓ utrata czynszu
- ✓ nagrobki

w zakresie zdarzeń losowych wskazanych w §21, §26, §30, §35, §39 OWU

oraz

- ✓ odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym w zakresie szkód powstałych lub spowodowanych w związku z posiadaniem domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, amatorskim uprawianiem sportu, posiadaniem zwierząt domowych oraz innych wskazanych w §15 OWU

suma ubezpieczenia:

- ✓ z zastrzeżeniem OWU, sumę ubezpieczenia/sumę gwarancyjną określa klient
- ✓ suma ubezpieczenia/suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności Warty

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

- ✗ przedmiotów, do których klient nie posiada tytułu prawnego
- ✗ tuneli foliowych, szklarni
- ✗ domu letniskowego, garażu i innego budynku znajdującego się na terenie Rodzinnych Ogródków Działkowych
- ✗ ruchomości domowych znajdujących się na niezabudowanych balkonach, loggiach, tarasach oraz w budynku w trakcie budowy
- ✗ utraty informacji zapisanych na nośnikach danych
- ✗ oraz pozostałych wskazanych w §6, §13, §17, §23, §27, §32, §36, §40 OWU

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

Szkody wynikające:

- ! z braku przeglądów technicznych, badań okresowych lub innych obowiązków, do których zobowiązują właściciela nieruchomości przepisy prawa

Szkody powstałe w wyniku:

- ! powodzi – przez okres 30 dni od dnia zawarcia nowej umowy ubezpieczenia
- ! umyślnego działania klienta lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym
- ! zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych przez niezamknięte okna, drzwi lub inne otwory
- ! dewastacji oraz kradzieży z włamaniem i rabunku materiałów opałowych

Pozostałe ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia wskazane zostały w §6, §13, §17, §23, §27, §32, §36, §40 OWU.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

Ubezpieczenie obowiązuje na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem, iż:

- ✓ ubezpieczenie OC w życiu prywatnym obejmuje ochroną teren całego świata z wyłączeniem terytorium USA i Kanady
- ✓ ubezpieczenie NNW oraz ubezpieczenie sprzętu poza domem obejmuje teren całego świata

Co należy do obowiązków Ubezpieczonego?

- podanie aktualnych danych, niezbędnych do zawarcia umowy ubezpieczenia zgodnie ze stanem faktycznym i według najlepszej wiedzy na dzień składania wniosku (Ubezpieczający)
- opłacenie składki za cały okres ubezpieczenia lub zgodnie z harmonogramem określonym w polisie (Ubezpieczający)
- zawiadomienie Warty o wszelkich zmianach okoliczności podanych podczas zawierania umowy ubezpieczenia (Ubezpieczający/Ubezpieczony)
- użycie dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów (Ubezpieczony)
- powiadomienie Policji o każdym przypadku kradzieży z włamaniem, usiłowania lub dokonania rabunku, dewastacji, wypadku rowerowego z udziałem pojazdu mechanicznego w ruchu drogowym, w następstwie którego klient doznał obrażeń ciała, a także utraty przedmiotów ubezpieczenia podczas akcji ratowniczej, nie później niż w ciągu 12 godzin od ujawnienia się zdarzenia (Ubezpieczony)
- zgłoszenie szkody do Centrum Obsługi Klienta Warty niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zaistnienia szkody lub uzyskania informacji o niej (Ubezpieczony)

Szczegółowe informacje na temat obowiązków Ubezpieczonego podane są w §43–51 OWU.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składka lub jej pierwsza rata powinna być zapłacona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia lub później, jeżeli takie były ustalenia w umowie ubezpieczenia, zgodnie z harmonogramem określonym w umowie ubezpieczenia: jednorazowo lub w ratach, gotówką, kartą płatniczą lub przelewem bankowym w zależności od dostępności danej formy płatności w punkcie sprzedaży.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od dnia uzgodnionego i wskazanego w polisie, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem indywidualnych uzgodnień (płatność po rozpoczęciu ochrony ubezpieczeniowej).

Umowa rozwiązuje się i odpowiedzialność Warty ustaje z:

- upływem okresu ubezpieczenia
  - upływem terminu wskazanego w wezwaniu do zapłaty (w przypadku braku opłacenia kolejnej raty składki)
  - chwilą poinformowania o wyczerpaniu sum ubezpieczenia
  - chwilą wypłaty odszkodowania za całkowite zniszczenie lub utratę wszystkich przedmiotów ubezpieczenia
- W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, jeżeli prawa z umowy nie zostały przeniesione na nabywcę, umowa ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

Szczegółowe informacje na temat okresu ubezpieczenia i czasu trwania odpowiedzialności znajdują się w §45 OWU.

Jak rozwiązać umowę?

Od umowy ubezpieczenia można odstąpić za pomocą pisemnego powiadomienia w terminie:

- 30 dni od dnia zawarcia umowy – osoby fizyczne
  - 7 dni od dnia zawarcia umowy – przedsiębiorcy
  - 30 dni od dnia poinformowania o zawarciu umowy lub od dnia doręczenia potwierdzenia zawarcia umowy, jeżeli jest to termin późniejszy – w przypadku umów zawieranych przez konsumentów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (np. Internet, telefon)
- Umowę ubezpieczenia NNW można wypowiedzieć w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym.

Szczegółowe informacje na temat rozwiązywania umowy ubezpieczenia znajdują się w §45 OWU.

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA**WARTA DOM**

(TEKST JEDNOLITY z uwzględnieniem Aneksu Nr 1)

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

RODZAJ INFORMACJI**NUMER JEDNOSTKI REDAKCYJNEJ W OWU**

	Postanowienia wspólne: § 2, § 43, § 44, § 45, § 52, § 54 ust. 2
	Ubezpieczenie mienia: § 4, § 5, § 9, § 10, § 48
	Ubezpieczenie Assistance: § 11, § 49
	Ubezpieczenie OC: § 15, § 19, § 20, § 50 ust. 1
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia	Ubezpieczenie NNW: § 21, § 22, § 25, § 51
	Ubezpieczenie sprzętu poza domem: § 26, § 29, § 48 ust. 1
	Ubezpieczenie roweru poza domem: § 30, § 31, § 34, § 48 ust. 1
	Ubezpieczenie utraty czynszu: § 35, § 38
	Ubezpieczenie nagrobków: § 39, § 42, § 48 ust. 1

Ograniczenia oraz wyłączenia
odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń
uprawniająca do odmowy wypłaty
odszkodowania i innych świadczeń
lub ich obniżenia

Postanowienia wspólne:

§45 ust 8, 9, 13-15, §53, §54 ust. 2

Ubezpieczenie mienia:

§6, §7 ust. 3, §10 ust. 5-7, §48 ust. 2-4

Ubezpieczenie Assistance:

§13, §14

Ubezpieczenie OC:

§17, §18 ust. 6, §50 ust. 2-4

Ubezpieczenie NNW:

§23, §51 ust. 2-5

Ubezpieczenie sprzętu poza domem:

§27, §48 ust. 2-4

Ubezpieczenie roweru poza domem:

§32, §48 ust. 2-4

Ubezpieczenie utraty czynszu:

§36

Ubezpieczenie nagrobków:

§40, §48 ust. 2-4

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

§1

1. W oparciu o niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia WARTA DOM (zwane dalej OWU) można zawrzeć umowę ubezpieczenia w zakresie następujących ubezpieczeń:
  - 1) mienia, o którym mowa w §3,
  - 2) odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, o którym mowa w §15 i 16.
2. Umowa ubezpieczenia mienia może zostać rozszerzona o następujące ubezpieczenia dodatkowo:
  - 1) następstw nieszczęśliwych wypadków, o którym mowa w §21,
  - 2) sprzętu poza domem, o którym mowa w §26,
  - 3) roweru poza domem, o którym mowa w §30,
  - 4) utraty czynszu, o którym mowa w §35,
  - 5) nagrobków, o którym mowa w §39.
3. Umowa zawierana jest z Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” Spółka Akcyjna (zwanym dalej WARTA).
4. Umowa ubezpieczenia zawierana jest przez Ubezpieczającego, który może ją zawrzeć na cudzy rachunek.

SŁOWNICZEK

§2

Pojęcia użyte w niniejszych OWU mają następujące znaczenie:

1. **Awaria** – wewnętrzne lub zewnętrzne uszkodzenie przedmiotu, uniemożliwiająca jego funkcjonowanie, powstałe z innej przyczyny niż działanie człowieka lub użytkowanie niezgodne z instrukcją. Do awarii nie zalicza się niedrożności rur/przewodów.
2. **Awaria roweru** – wewnętrzne lub zewnętrzne uszkodzenie roweru, czasowo uniemożliwiająca jego funkcjonowanie, powstałe z innej przyczyny niż działanie człowieka lub użytkowanie niezgodne z instrukcją. Przez awarię roweru rozumie się również uszkodzenie ogumienia polegające na przebicciu opony lub dętki rowerowej.
3. **Biżuteria** – wyroby używane jako ozdoby zawierające elementy złota, srebra, stali szlachetnej, kości słoniowej, bursztynu, emalii, korala oraz innych metali lub kamieni szlachetnych, np. pierścionki, naszyjniki, bransoletki, zegarki, papierośnice, okulary (oprawki).
4. **Budowa** – roboty budowlane prowadzone zgodnie z przepisami Prawa budowlanego, polegające na wznoszeniu nowego domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, garażu innego budynku, a także ich rozbudowa, przebudowa, przy czym przyjmuje się, że:
  - 1) rozpoczęcie budowy następuje z chwilą podjęcia na terenie budowy prac przygotowawczych, obejmujących:
    - a) wytyczenie geodezyjne obiektów w terenie,
    - b) wykonanie niwelacji terenu,
    - c) zagospodarowanie terenu budowy wraz z budową tymczasowych obiektów,
    - d) wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy,
  - 2) zakończenie budowy – pozwolenie na użytkowanie następuje w momencie uzyskania:
    - a) decyzji administracyjnej stwierdzającej zakończenie budowy i kwalifikującej budynek jako obiekt gotowy do użytkowania zgodnie z przeznaczeniem, w przypadku gdy uzyskanie takiej decyzji jest wymagane prawem, lub
    - b) milczącej zgody, czyli braku sprzeciwu właściwego organu w terminie ustawowym od dostarczenia temu organowi zawiadomienia o zakończeniu budowy, lub
    - c) odbiorów częściowych, czyli protokołów badań i sprawdzeń: wewnętrznej instalacji elektrycznej, przewodów kominowych, wewnętrznej instalacji gazowej.
5. **Budynek wielorodzinny** – budynek trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiadający fundamenty i dach. Jest to budynek stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, przeznaczony do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, w którym znajduje się więcej niż 4 samodzielne lokale (mieszkalne lub użytkowe). Obejmuje on elementy konstrukcyjne, balkony, loggie, tarasy (łącznie z zadaszeniem), opaski wokół budynku, a także elementy wymienione w ust. 11 pkt 1-3 OWU.

6. **Choroba przewlekła** – choroba o długotrwałym przebiegu, trwająca zwykle miesiącami lub latami, stale lub okresowo leczona.
7. **COK** – Centrum Obsługi Klienta WARTY – jednostka organizacyjna WARTY wyznaczona do kontaktu z Ubezpieczonymi w celu przyjęcia zgłoszenia szkody i przeprowadzenia procesu likwidacji szkody lub jednostka organizacyjna zajmująca się w imieniu WARTY organizacją usług assistance, określonych w niniejszych OWU.
8. **Czynności w życiu prywatnym** – działania lub zaniechania w sferze życia prywatnego nie związane z aktywnością zawodową, tj. pozostające bez związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, pracą zarobkową, prowadzoną działalnością gospodarczą, pełnieniem wszelkiej rodzaju funkcji (w tym honorowych) we wszelkiego rodzaju związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych, pracą w charakterze wolontariusza, a także odbywanymi praktykami zawodowymi lub stażem zawodowym (praktyczną nauką zawodu).
9. **Deszcz nawalny** – opady deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 (co oznacza, że w ciągu 1 minuty spadły 4 litry wody na 1 m² powierzchni).
10. **Dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia przez osoby trzecie, obejmujące również graffiti, o którym mowa w ust. 18.
11. **Dom jednorodzinny** – budynek trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiadający fundamenty i dach. Jest to budynek wolnostojący albo część budynku w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, przeznaczony do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, w którym znajdują się nie więcej niż 4 samodzielne lokale (mieszkalne lub użytkowe). W budynku może być prowadzona działalność gospodarcza na powierzchni nieprzekraczającej 50% powierzchni całkowitej. Garaż stanowiący jedną bryłę z domem jednorodzinny stanowi jego integralną część. Do domu jednorodzinny zaliczamy elementy konstrukcyjne, balkony, loggie, tarasy (łącznie z zadaszeniem), opaski wokół budynku oraz:
  - 1) **instalacje** służące do zaopatrzenia i prawidłowej eksploatacji budynku wraz z jego otoczeniem, stanowiące zespoły połączonych ze sobą przewodów, rur lub innych elementów, zamontowanych na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi) i znajdujących się wewnątrz budynku lub na zewnątrz. Zalicza się tu w szczególności instalacje:
    - a) ciepłą (grzewczą),
    - b) wodną, kanalizacyjną (sanitarną),
    - c) elektryczną,
    - d) gazową,
    - e) klimatyzacyjną,
    - f) wentylacyjną,
    - g) przeciwdymową, przeciwpożarową,
    - h) internetową, telekomunikacyjną (w tym: radiowo-telewizyjną),
    - i) domofonową, wideodomofonową,
    - j) odgromową,
    - k) alarmową, monitoringu,
    - l) centralnego odkurzenia, centralnego sterowania,
    - m) solarną, fotowoltaiczną
    - n) drenażową, zraszającą, tryskającą,
  - 2) **urządzenia techniczne** umożliwiające użytkowanie budynku zgodnie z przeznaczeniem, zamontowane na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi), znajdujące się wewnątrz budynku lub na zewnątrz. Zalicza się tu w szczególności:
    - a) piece, kominki,
    - b) grzejniki,
    - c) klimatyzatory, wentylatory,
    - d) czujki, sygnalizatory i inne elementy instalacji: przeciwdymowej, przeciwpożarowej, alarmowej, monitoringu,
    - e) sterowniki centralnego sterowania, centralnego odkurzenia,
    - f) wyłączniki, wyłączniki lub przełączniki i gniazdko elektryczne,
    - g) urządzenia służące uzdatnianiu wody, zbiorniki na wodę,

- h) indywidualne źródła ciepła i energii elektrycznej obejmujące wyłącznie:
- panele słoneczne, kolektory solarne, ogniwa fotowoltaiczne,
  - zbiorniki na gaz lub paliwa płynne,
  - pompy ciepła,
- i) urządzenia służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków,
- j) indywidualne ujęcia wody (studnie wraz z instalacjami i przykryciem),
- 3) **stałe elementy** zamontowane lub wbudowane na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi):
- meble w zabudowie, w tym szafy wnękowe i stała zabudowa kuchni, a także lustra wmontowane w ścianę lub sufit,
  - sprzęt AGD wbudowany w stałą zabudowę,
  - kabina natryskowa, wanna, umywalka, sedes, bidet, podgrzewacz wody, zlewomywak, zlew, brodzik, baterie, krany, wylewki, słuchawki prysznicowe (w tym deszczownice),
  - okna i drzwi zewnętrzne i wewnętrzne wraz z futrynami, oszkleniem, zamknięciami,
  - wewnętrzne: parapety, żaluzje, rolety, moskitiery,
  - elementy zabudowy wewnętrznej: obudowy instalacji i grzejników, ścianki/przegrody działowe dowolnej konstrukcji, antresole, schody wewnętrzne i poręcze, żyrandole, kinkiety, podwieszane sufity wraz z zamontowanymi w nich elementami,
  - wewnętrzne: tynki, gładzie, szpachle, powłoki malarskie, materiały izolacyjne, okładziny – ścian, podłóg, schodów, sufitów i słupów,
  - wewnętrzne: tynki, gładzie, szpachle, powłoki malarskie, materiały izolacyjne, elewacja,
  - zabudowy balkonów, loggii lub tarasów,
  - zewnętrzne elementy:
    - parapety,
    - zabezpieczenia przeciwwłamaniowe okien i drzwi,
    - punkty oświetleniowe, skrzynki na listy,
    - wszelkiego rodzaju markizy, rolety i żaluzje,
    - anteny, domofony, wideofony, kamery,
    - rynny, rury spustowe, płotki śniegowe.
12. **Dom letniskowy** – budynek trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiadający fundamenty i dach. Jest to budynek wolnostojący albo część budynku w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, przeznaczony do celów rekreacyjnych, położony na działce rekreacyjnej. Dom letniskowy obejmuje elementy konstrukcyjne, balkony, tarasy (łącznie z zadaszeniem), opaski wokół budynku, a także wszystkie elementy wymienione w ust. 11 pkt 1-3.
13. **Dym i sadza** – zawiesina cząsteczek będąca bezpośrednim skutkiem:
- spalania, która nagle wydobywa się z urządzeń eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym działaniu instalacji lub urządzeń wentylacyjnych, lub
  - pożaru, niezależnie od miejsca jego powstania.
14. **Działka rekreacyjna** – działka budowlana, czyli grunt przeznaczony pod indywidualne budownictwo mieszkaniowe o charakterze rekreacyjnym. O przeznaczeniu gruntu decyduje gmina w planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji ustalającej warunki zabudowy.
15. **Dziela sztuki** – przedmioty o wartości artystycznej, historycznej lub muzealnej (w tym obrazy, rysunki, plakaty, grafiki, rzeźby, fotografie), których wartość określana jest na podstawie aktualnych notowań w postaci wyceny rzeczoznawców, ekspertów domów aukcyjnych, biegłych sądowych.
16. **Garaż** – budynek trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiadający fundamenty i dach. Jest to budynek wolnostojący albo część budynku w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, przeznaczony do parkowania pojazdów mechanicznych. Garaż obejmuje elementy konstrukcyjne, a także wszystkie elementy wymienione w ust. 11 pkt 1-3. Za garaż uważa się również samodzielną, wyodrębnioną przegrodami budowlanymi część budynku wielorodzinnego przeznaczoną do parkowania pojazdów mechanicznych.
17. **Grad** – opad atmosferyczny w postaci cząsteczek lodowych.
18. **Graffiti** – rysunki, obrazy, podpisy, symbole lub znaki graficzne wykonane przez osoby trzecie za pomocą różnych technik bez zgody właściciela nieruchomości. Za graffiti uważa się także zabrudzenie farbą lub substancją chemiczną.
19. **Huk ponaddzwiękowy** – uderzeniowa fala dźwiękowa wywołana przez statek powietrzny podczas przekraczania prędkości dźwięku.
20. **Inny budynek** – budynek trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiadający fundamenty i dach. Jest to budynek wolnostojący, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, położony na terenie nieruchomości, na której znajduje się dom jednorodzinny lub dom letniskowy, przeznaczony do celów gospodarczych lub przystosowany do wypoczynku i rekreacji, np. budynek basenu, kortu tenisowego, sauny, stajni. Inny budynek obejmuje elementy konstrukcyjne, a także wszystkie elementy wymienione w ust. 11 pkt 1-3.
21. **Koszty akcji ratowniczej** – udokumentowane i uzasadnione wydatki poniesione z ratunkiem dotkniętego szkodą mienia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli podjęte w tym celu środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
22. **Koszty postępowania procesowego Ubezpieczonego** – koszty poniesione w postępowaniu sądowym, toczącym się za zgodą i wiedzą WARTY:
- w którym ustalana jest odpowiedzialność sprawcy szkody – w ubezpieczeniu mienia,
  - obejmującym obronę sądową – w ubezpieczeniu OC:
    - w sporze cywilnym – przed roszczeniami poszkodowanych,
    - w postępowaniu karnym – jeżeli w wyniku zdarzenia powodującego odpowiedzialność Ubezpieczonego zostanie przeciwko niemu, jako sprawcy szkody, wszczęte postępowanie.
23. **Koszty poszukiwania przyczyny szkody** – koszty poszukiwania przyczyny szkody powstałej na skutek awarii ubezpieczonych instalacji domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, garażu lub innego budynku obejmujące koszty poszukiwania miejsca i usunięcia awarii instalacji będącej przyczyną szkody wraz z kosztami przywrócenia do stanu sprzed szkody. WARTA pokrywa koszty poszukiwania miejsca i usunięcia awarii instalacji również w przypadku, gdy istnieje realne zagrożenie powstania szkody, a wszelkie działania podjęte są w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
24. **Koszty rzeczoznawców** – koszty obejmujące wynagrodzenie biegłych i rzeczoznawców powołanych przez WARTĘ w celu ustalenia rozmiaru i okoliczności szkody.
25. **Koszty usunięcia pozostałości po szkodzie** – udokumentowane i uzasadnione wydatki poniesione na uprzątnięcie pozostałości po szkodzie.
26. **Koszty zabezpieczeń przeciwwłamaniowych** – koszty naprawy lub wymiany zniszczonych na skutek włamania (lub próby włamania) następujących zabezpieczeń: stolarki okiennej lub drzwiowej, zamków, krat, rolet przeciwwłamaniowych, instalacji alarmowej lub monitoringu oraz innych elementów zabezpieczeń przeciwwłamaniowych. WARTA pokrywa koszty zabezpieczeń do limitu określonego w § 5 w sytuacji, gdy przedmiot ubezpieczenia objęty jest ochroną wyłącznie w zakresie zdarzeń losowych i dewastacji. Jeśli ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także kradzież z włamaniem i rabunek, koszty te pokrywane są w granicach sumy ubezpieczenia danego przedmiotu w zakresie ryzyk kradzieżowych.
27. **Kradzież z włamaniem** – w odniesieniu do:
- rumochomości domowych lub stałych elementów – bezprawy zabór przedmiotu w celu jego przywłaszczenia po:
    - usunięciu istniejących zabezpieczeń domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, pomieszczeń przynależnych, garażu lub innego budynku przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi, pozostawiającym ślady włamania, lub
    - otworzeniu zabezpieczeń domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, pomieszczeń przynależnych, garażu lub innego budynku oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem do innego pomieszczenia zabezpieczonego zgodnie z § 7 niniejszych OWU lub w wyniku rabunku, o ile otwarcie to nastąpiło niezwłocznie po zdobyciu kluczy w sposób opisany powyżej,
  - nagrobków – bezprawy zabór w celu przywłaszczenia, pozostawiający ślady na skutek użycia siły lub narzędzi.
- Za kradzież z włamaniem uważa się również zniszczenie przedmiotu mające bezpośredni związek z usiłowaniem lub dokonaniem rabunku, bądź kradzieży z włamaniem.
28. **Lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub stacanie po naturalnych zboczach mas śniegu, lodu, kamieni lub skał.
29. **Leczenie psa lub kota** – koszty poniesione na leczenie psa lub kota na skutek nieszczęśliwego wypadku powstałego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Za nieszczęśliwy wypadek psa lub kota uważa się: wypadek komunikacyjny, pogryzienie przez inne zwierzę lub otrucie przez osoby trzecie, w wyniku którego zwierzę doznało obrażeń lub nastąpiła jego śmierć.
30. **Lokal mieszkalny** – samodzielna, wydzielona część budynku wielorodzinnego przeznaczona do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Lokal mieszkalny obejmuje:
- instalacje** służące do zaopatrzenia i prawidłowej eksploatacji lokalu, stanowiące zespoły połączonych ze sobą przewodów, rur lub innych elementów, zamontowanych na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi), znajdujące się wewnątrz i na zewnątrz lokalu (ale w obrębie budynku wielorodzinnego). Zalicza się tu w szczególności instalacje:
    - cieplną (grzewczą),
    - wodną, kanalizacyjną (sanitarną),
    - elektryczną,
    - gazową,
    - klimatyzacyjną,
    - wentylacyjną,
    - przeciwdymową, przeciwpożarową,
    - internetową, telekomunikacyjną (w tym: radiowo-telewizyjną),
    - domofonową, wideodomofonową,
    - odgromową,
    - alarmową, monitoringu,
    - centralnego odkurzenia, centralnego sterowania,
    - solarną, fotowoltaiczną,
  - stałe elementy** zamontowane lub wbudowane na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi):
    - meble w zabudowie, w tym szafy wnękowe i stała zabudowa kuchni, a także lustra wmontowane w ścianę lub sufit,
    - sprzęt AGD wbudowany w stałą zabudowę,
    - kabina natryskowa, wanna, umywalka, sedes, bidet, podgrzewacz wody, zlewomywak, zlew, brodzik, baterie, krany, wylewki, słuchawki prysznicowe (w tym deszczownice),
    - okna i drzwi zewnętrzne i wewnętrzne wraz z futrynami, oszkleniem, zamknięciami,
    - wewnętrzne: parapety, żaluzje, rolety, moskitiery,
    - elementy zabudowy wewnętrznej: obudowy instalacji i grzejników, ścianki/przegrody działowe dowolnej konstrukcji, antresole, schody wewnętrzne i poręcze, żyrandole, kinkiety, podwieszane sufity wraz z zamontowanymi w nich elementami,
    - wewnętrzne: tynki, gładzie, szpachle, powłoki malarskie, materiały izolacyjne, okładziny – ścian, podłóg, schodów, sufitów i słupów,
    - zabudowy balkonów, loggii lub tarasów,
    - urządzenia techniczne, umożliwiające użytkowanie lokalu mieszkalnego zgodnie z przeznaczeniem, zamontowane na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi), znajdujące się w środku lub na zewnątrz ubezpieczonego lokalu mieszkalnego:
      - piece, kominki,
      - grzejniki,
      - klimatyzatory, wentylatory,
      - czujki, sygnalizatory i inne elementy instalacji: przeciwdymowej, przeciwpożarowej, alarmowej, monitoringu,
      - sterowniki centralnego sterowania, centralnego odkurzenia,
      - włączniki/wyłączniki/przełączniki i gniazda elektryczne,
      - urządzenia służące uzdatnianiu wody, zbiorniki na wodę,
      - indywidualne źródła ciepła i energii elektrycznej w tym: panele słoneczne, kolektory solarne, ogniwa fotowoltaiczne,
    - zewnętrzne elementy:
      - parapety,
      - zabezpieczenia przeciwwłamaniowe okien i drzwi,
      - punkty oświetleniowe,
      - wszelkiego rodzaju markizy, rolety i żaluzje,
      - anteny, domofony, wideofony, kamery,
- 3) **pomieszczenia przynależne** – pomieszczenia, o których mowa w ust. 40,
- 4) **miejsca parkingowe** – wydzielone w obrębie budynku domu wielorodzinnego lub położone pod budynkiem miejsca przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych, znajdujące się w tym samym budynku, co ubezpieczający lokal, bądź w innym budynku na terenie tej samej miejscowości.
31. **Mała architektura** – objekty budowlane wraz z instalacjami znajdujące się w miejscu ubezpieczenia, do których zalicza się:
- ogrodzenie ze stałymi elementami takimi jak: bramy, furtki, skrzynki na listy, elementy instalacji domofonowej, wideodomofonowej, słowniki i napędy bram oraz inne przedmioty tego typu trwale związane z ogrodzeniem,
  - trwale związane z gruntem: chodniki, podjazdy, place utwardzone, boiska sportowe, korty tenisowe, maszty antenowe, huštawki, drabinki, zjeżdźalnie, altany, pergole, wiaty, grille murowane, oświetlenie posesji, pomieszczenia na śmieci, na narzędzia, kapliczki, krzyże, figury, posągi,
  - trwale wbudowane w ziemię lub inne podłoże, takie jak: baseny, sauny, jacuzzi, piaskownice, oczka wodne, fontanny, studnie oraz stałe zabudowy np. basenów, kortów tenisowych,
  - przydomewe elektrownie wiatrowe (generatory/turbiny wiatrowe)
32. **Materiały budowlane** – surowce i półfabrykaty niezbędne do realizacji budowy.
33. **Miejsce ubezpieczenia** – adres lokalu mieszkalnego, domu jednorodzinnego lub domu letniskowego, pod którym znajdują się przedmioty objęte ochroną ubezpieczeniową.
34. **Nagle zachorowanie** – nagły stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczonego, wymagający natychmiastowej pomocy lekarskiej.
35. **Nagrobek** – budowla przeznaczona do pochówku, usytuowana na cmentarzu, składająca się z płyty poziomej umieszczonej na cokole, płyty pionowej, tablicy napisowej, liter, rzeźby nagrobnej lub innych elementów ozdobnych, zamocowanych na stałe (w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez ich uszkodzenia lub bez użycia narzędzi) albo będąca grobowcem z dostępnym wnętrzem.
36. **Napór śniegu** – niszczące działanie ciężaru śniegu lub lodu na konstrukcję dachu lub inne elementy budynku.
37. **Nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w którego następstwie Ubezpieczony niezależnie od swej woli doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł.
38. **Osoba trzecia** – każda osoba fizyczna niebędąca Ubezpieczonym, osobą pozostającą z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym lub pomocą domową.
39. **Osowanie się ziemi** – ruchy ziemi na stokach niespowodowane działalnością człowieka.
40. **Pomieszczenia przynależne** – pomieszczenia budynku wielorodzinnego znajdujące się w wyłącznym użytkowaniu Ubezpieczonego, osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym oraz pomocy domowej, a także pomieszczenia domu jednorodzinnego, domu letniskowego, do których nie prowadzi przejście z części mieszkalnej.
41. **Pomoc domowa** – każda osoba zatrudniona przez Ubezpieczonego w celu wykonywania czynności pomocniczych w miejscu ubezpieczenia lub na terenie ubezpieczonej nieruchomości, niezależnie od podstawy prawnej zatrudnienia i formy umowy.
42. **Powódź** – nieprzewidziane, nieregularne zalanie terenów w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących i stojących lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych wskutek:
  - nadmierznych opadów atmosferycznych,
  - słynięcia wód po zboczach lub stokach na terenach górzystych lub falistych,
  - topnienia kry lodowej,
  - tworzenia się zatorów lodowych,
  - sztormu.
43. **Pożar** – przedostanie się ognia poza palenisko lub jego powstanie poza paleniskiem i samorzutne rozprzestrzenienie się.

44. **Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** – wyroby medyczne wskazane w załączniku do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie
45. **Przedmioty służbowe** – przenośny sprzęt komputerowy i telefony komórkowe, przekazane przez pracodawcę do użytkowania na podstawie odpowiedniego dokumentu.
46. **Przedmioty wypożyczone** – ruchomości, które zostały użyzione lub wypożyczone przez operatora sieci telekomunikacyjnej, internetowej, organizację sportową, wypożyczalnie o ile wypożyczenie lub oddanie do użytkowania zostało udokumentowane.
47. **Przebiegię** – wzrost napięcia w elektrycznych liniach przesyłowych powyżej maksymalnej wartości znamionowej urządzenia elektrycznego lub instalacji elektrycznej.
48. **Rabunek** – działanie powstałe w wyniku:
  - 1) **rozboju**, tj. bezprawnego zaboru przedmiotu ubezpieczenia w ten sposób, że sprawca użył przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia bądź doprowadził do stanu nieprzytomności bądź bezbronności
  - lub
  - 2) **oszustwa**, tj. doprowadzenia do zaboru ubezpieczonego przedmiotu poprzez wprowadzenie w błąd, wykorzystanie błędu lub niezdolności do należytego pojmowania działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.
49. **Rozmrożenie produktów** – koszty poniesione na zakup przechowywanych w lodówkach lub zamrażarkach artykułów spożywczych, które nie nadają się do spożycia wskutek rozmrożenia spowodowanego: awarią urządzeń chłodniczych lub przerwą w dostawie prądu.
50. **Ruchomości domowe** – przedmioty niebędące stałymi elementami określonymi odpowiednio w ust. 11 pkt 3 lub ust. 30 pkt 2 należące do Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym znajdujące się wewnątrz domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, garażu, innego budynku lub pomieszczeń przydzielonych wskazanych w miejscu ubezpieczenia:
  - 1) meble (niezabudowane),
  - 2) sprzęt AGD (niezabudowane),
  - 3) elementy dekoracji wnętrz,
  - 4) sprzęt oświetleniowy,
  - 5) rośliny doniczkowe,
  - 6) odzież, obuwie,
  - 7) artykuły gospodarstwa domowego,
  - 8) sprzęt elektroniczny, audiowizualny, fotograficzny, komputerowy, telefoniczny oraz instrumenty muzyczne,
  - 9) urządzenia dostępowe do internetu, telewizji, telefonii, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej,
  - 10) dokumenty takie jak: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, dowód rejestracyjny, karta poljazdu, legitymacja szkolna/studencka/emeryta/rencisty,
  - 11) gotówka, karty płatnicze, inne krajowe środki płatnicze, papiery wartościowe,
  - 12) biżuteria, wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych,
  - 13) monety złote i srebrne, metale szlachetne w złomie lub sztabach niestanowiące wyrobu użytkowego, nieoprawione kamienie szlachetne lub syntetyczne,
  - 14) dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, broń wszelkiego rodzaju wraz z oprzyrządowaniem,
  - 15) narzędzia, elektronarzędzia,
  - 16) wózki dziecięce oraz wózki inwalidzkie niepodlegające rejestracji,
  - 17) sprzęt turystyczny, ogrodniczy, sportowy, rehabilitacyjny lub ortopedyczny,
  - 18) części do sprzętu turystycznego, sportowego, rehabilitacyjnego, samochodów, motocykli, motorowerów,
  - 19) komplet kół lub opon sezonowych, bagażniki samochodowe i foteliki dziecięce,
  - 20) stałe elementy i urządzenia techniczne przed ich zamontowaniem lub zainstalowaniem na stałe,
  - 21) przedmioty zakupione w celu wykonania remontu na własne potrzeby,
  - 22) zwierzęta domowe,
  - 23) materiały opalowe,
  - 24) inne przedmioty wspólnego i osobistego użytku.
51. **Rzeczy na zabudowanym balkonie, loggii lub tarasie** – ruchomości domowe znajdujące się na zabudowanych balkonach, loggiach lub tarasach w miejscu ubezpieczenia.
52. **Rzeczy osobiste** – należące do Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym ruchomości domowe, zabierane poza miejsce ubezpieczenia (cały świat), obejmujące wyłącznie poniższe przedmioty:
  - 1) teczka, plecak, torba, torebka, neseser, aktówka, walizka,
  - 2) portmonek/portfel, etui na dokumenty, na okulary,
  - 3) dokumenty takie jak: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, dowód rejestracyjny, karta poljazdu, legitymacja szkolna/studencka/emeryta/rencisty,
  - 4) klucze do pojazdu stanowiącego własność lub współwłasność osób objętych ubezpieczeniem,
  - 5) foteliki lub wózki dziecięce,
  - 6) klucze do ubezpieczonego domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego,
  - 7) urządzenia elektroniczne służące do sterowania alarmem, lub automatycznego otwierania i zamykania drzwi lub bram w miejscu ubezpieczenia,
  - 8) odzież, obuwie, parasole, kosmetyki,
  - 9) telefony komórkowe,
  - 10) biżuteria,
  - 11) okulary optyczne (w tym szkła kontaktowe) i przeciwsłoneczne,
  - 12) zegarki, przybory do pisania,
  - 13) przenośne urządzenia do odtwarzania dźwięku lub obrazu (np. MP3/4, iPody, e-booki),
  - 14) papierosnica, zapalniczka,
  - 15) gotówka, karty płatnicze,
  - 16) bilety okresowe komunikacji publicznej,
  - 17) sprzęt medyczny: wózek inwalidzki niepodlegający rejestracji, kule lokciowe, orzeza,
  - 18) zwierzęta domowe.
53. **Rzeczy podczas przeprowadzki** – ruchomości domowe w trakcie transportu dokonywanego przez specjalistyczną firmę wynajętą w celu zorganizowania przeprowadzki z miejsca ubezpieczenia do nowo obejmowanego domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego lub domu letniskowego.
54. **Rzeczy studenta** – ruchomości domowe wymienione w ust. 50 pkt 1-11 oraz pkt. 15-24, znajdujące się w miejscu zamieszkania dziecka będącego uczniem lub studentem (do ukończenia przez nie 25 roku życia). W przypadku ochrony w zakresie ryzyk kradzieżowych miejsce zamieszkania musi być zabezpieczone, zgodnie z wymogami określonymi w §7 ust. 1 pkt 1-4.
55. **Silny wiatr** – ruch powietrza atmosferycznego o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, powstały wskutek nierównomiernego rozkładu ciśnienia atmosferycznego, wywołujący masowe szkody.
56. **Sporty ekstremalne** – sporty wysokiego ryzyka – powiętrzone, wodne, lądowe, uprawiane celem osiągnięcia maksymalnych wrażeń, w szczególności: wspinaczka górską i skałkowa, speleologia, sporty motorowe lub motorowodne, motocyros, myślistwo, sztuki walki i sporty obronne, kolarstwo górskie, narciarstwo poza oznakowanymi trasami zjazdowymi, skoki narciarskie, nurkowanie przy użyciu sprzętu specjalistycznego lub na bezdechu, canyoning, rafting, baloniarstwo, bungee, B.A.S.E., jumping, surfing, katesurfing, paralotniarstwo, spadochroniarstwo, szybownictwo. Za sporty ekstremalne uważa się również udział w wyprawach do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi, np. góry powyżej 5.500 m n.p.m., tereny lodowcowe (z wyłączeniem oznakowanych tras narciarskich), dżungla.
57. **Sporty uprawiane amatorsko** – sporty uprawiane rekreacyjnie, jako forma czynnego wypoczynku, wyłącznie w celu utrzymania lub regeneracji sił.
58. **Sporty uprawiane wyczynowo** – uprawianie dyscyplin sportowych w ramach sekcji lub klubów sportowych polegające na uczestniczeniu w treningach, obozach, zawodach sportowych, a także traktowanie sportu jako zawodu, stałe jego wykonywanie w celach zarobkowych.
59. **Sprzęt biurowy** – stacjonarny i przenośny sprzęt komputerowy, drukarki, skanery, telefony, faksy, meble, wykorzystywane przez Ubezpieczonego w prowadzonej przez niego jednoosobowej działalności gospodarczej.
60. **Sprzęt poza domem** – należący do Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym sprzęt znajdujący się poza miejscem ubezpieczenia, obejmujący wyłącznie:
  - 1) przenośny sprzęt komputerowy: laptopy, notebooki, netbooki, palmtopy, tablety,
  - 2) sprzęt fotograficzny: aparaty, kamery,
  - 3) instrumenty muzyczne przenoszone w futerales,
  - 4) sprzęt medyczny: aparaty słuchowe, pompy insulinoe, ciśnieniomierze, glukometry,
  - 5) sprzęt sportowy – sprzęt służący do uprawiania sportu: wszelkiego rodzaju narty, deski snowboardowe, surfingowe lub widsurfingowe, sprzęt do gry w tenisa ziemnego lub badmintona, squasha lub golfa, deskorolki, wawboardy, hulajnogi, rolki, łyżwy, łyżworolki, kijki trekkingowe, nordic walking, narciarskie,
  - 6) sprzęt biwakowy – rzeczy służące do uprawiania turystyki: namioty, śpiwory, materace.
61. **Staly dozór** – stała (całodobowa) i bezpośrednia ochrona fizyczna świadczona przez firmę prowadzącą działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia, potwierdzona umową z tą firmą.
62. **Staly uszczerbek na zdrowiu** – zaburzenia czynności uszkodzonego organu, narządu lub układu powodujące ich trwałą dysfunkcję.
63. **Statek powietrzny** – urządzenie zdolne do unoszenia się (lotu) w atmosferze na skutek statycznego lub aerodynamicznego oddziaływania powietrza. Zalicza się tu: samolot, szybowiec, motoszybowiec, śmigłowiec, wiatrakowiec, balon, sterowiec, hybrydę, spadochron ratowniczy, statek bezzałogowy ciężki oraz urządzenie latające, o którym mowa w ust. 78.
64. **Stłuczenie** – pęknięcie lub rozbicie:
  - 1) drzwi szklanych,
  - 2) wewnętrznych lub zewnętrznych szyb w stolarce drzwiowej lub okiennej,
  - 3) elementów szklanych stanowiących składową część mebli,
  - 4) szklanych, ceramicznych lub kamiennych blatów oraz parapetów wewnętrznych,
  - 5) szklanych lub kamiennych okładzin ścian, słupów lub filarów,
  - 6) luster zamontowanych na stałe,
  - 7) ceramicznych, szklanych lub indukcyjnych płyt kuchennych,
  - 8) szklanej osłony piekarnika,
  - 9) szklanych lub plastikowych osłon/obudowy/drzwi kabiny prysznicowej, brodzika lub wanny,
  - 10) zabudowy balkonów, loggi lub tarasów.
65. **System alarmowy** – zespół sprawnych i należycie konserwowanych urządzeń sygnalizujących włamanie w miejscu ubezpieczenia.
66. **System alarmowy z monitoringiem** – zespół sprawnych i należycie konserwowanych urządzeń sygnalizujących włamanie w miejscu odległym od miejsca ubezpieczenia (np. warownia, portiernia, firma ochrony mienia), z włączeniem do akcji załóg interwencyjnych, na podstawie pisemnej umowy z firmą prowadzącą działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia.
67. **Szkoda** – w ubezpieczeniu:
  - 1) mienia, sprzętu poza domem, roweru poza domem lub nagrobków – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie,
  - 2) odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym:
    - a) rzeczowa – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia,
    - b) osobowa – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia,
  - 3) następstw nieszczęśliwych wypadków – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia,
  - 4) utraty czyszczy – wyrażony w pieniądzu uszczerbek poniesiony przez poszkodowanego nie wynikający ze szkody osobowej ani szkody rzeczowej.
 zaistniała w wyniku zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w ust. 92.
68. **Turysta** – osoba trzecia korzystająca z usług turystycznych.
69. **Trzęsienie ziemi** – gwałtowne zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania ziemi.
70. **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która zawarła umowę ubezpieczenia z WARTĄ i jest zobowiązana zapłacić składkę.
71. **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, na rachunek której zawarto umowę ubezpieczenia. W zakresie ubezpieczeń dodatkowych i odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym oraz usług Assistance Ubezpieczonym może być wyłącznie osoba fizyczna.
72. **Uderzenie pioruna** – wyładowanie elektryczne z atmosfery bezpośrednio na przedmiot ubezpieczenia.
73. **Uderzenie pojazdu mechanicznego** – uderzenie pojazdu mechanicznego lub przewożonego przez niego ładunku, a także uderzenia kamieni lub innych przedmiotów wydostających się spod kół pojazdu mechanicznego.
74. **Udział własny** – kwota, o którą pomniejsza się wysokość odszkodowania z tytułu jednorazowego wystąpienia powodzi w miejscu ubezpieczenia – od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia poprzedzającego dzień zawarcia umowy ubezpieczenia. Udział własny naliczany jest procentowo.
75. **Umowa nowa** – pierwsza umowa ubezpieczenia zawarta w WARCIE na dany przedmiot ubezpieczenia lub kolejna umowa ubezpieczenia, której początek okresu ubezpieczenia przypada nie wcześniej niż 62 dni po zakończeniu okresu obowiązywania poprzedniej umowy – w przypadku wcześniejszego ubezpieczenia tego przedmiotu ubezpieczenia w WARCIE. Pozostałe umowy ubezpieczenia traktowane są jako umowy wznowione.
76. **Upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się w całości lub upadek oderwanych części: drzew, masztów, słupów energetycznych, kominów wolnostojących, dźwigów budowlanych, latarni ulicznych lub innych obiektów budowlanych.
77. **Upadek statku powietrzego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie statku powietrzego, a także upadek jego części, przewożonego ładunku lub paliwa.
78. **Urządzenie latające** – bezzałogowy statek powietrzny używany do celów rekreacyjnych (hobystycznych) – wyłącznie w zasięgu wzroku operatora (użytkownika). Zalicza się tu modele latające, latawce oraz drony.
79. **Urządzenie pływające** – używane do celów turystycznych lub rekreacyjnych:
  - 1) łódzie wiosłowe, kajaki, pontony, rowery wodne, skutery wodne, deski windsurfingowe wszelkiego typu. W przypadku sprzętu z silnikiem jego moc nie może przekraczać 10KW (13 KM),
  - 2) łódzie motorowe, żaglowo-motorowe lub żaglowe pływające po polskich i zagranicznych wodach śródlądowych i akwenach morskich, o maksymalnej długości kadłuba 7,5 m lub maksymalnej mocy silnika 10 kW (13 KM).
80. **Usługi turystyczne** – działalność polegająca na świadczeniu poniższych usług:
  - 1) wynajmowaniu pokoi znajdujących się w budynku mieszkalnym (max. 12 pokoi),
  - 2) sprzedaży posiłków domowych,
  - 3) świadczeniu innych usług związanych z pobylem turystów, w tym: nauka jazdy konnej, turystyka konna (przewożenie osób bryczkami lub saniami), wypożyczanie rowerów lub urządzeń pływających.
81. **Węzyk** – zamontowany na stałe przewód wraz z mocowaniem, doprowadzający lub odprowadzający wodę z urządzeń technicznych, sprzętu AGD lub armatury sanitarnej.
82. **Wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy wywołana dążnością do rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników – obowiązuje warunek – aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdzierciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Do wybuchu zalicza się również implozję, polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym, a także eksplozję materiałów w wybuchowych (np. podłożenie bomby, wybuch niewypału, materiałów pirotechnicznych).
83. **Wyciek wody** – koszty wody, która wydostała się z instalacji wodnej lub centralnego ogrzewania, znajdującej się w miejscu ubezpieczenia w następstwie awarii jednej z tych instalacji, powodującej szkodę w ubezpieczonym mieniu.
84. **Wypadek rowerowy** – zderzenie roweru z innymi pojazdami, osobami, zwierzętami, przedmiotami.
85. **Zabezpieczenia z certyfikatem** – zamki, drzwi, zabezpieczenia przeciwwłamaniowe – wyroby i urządzenia posiadające certyfikat jednostki uprawnionej do certyfikacji.
86. **Zabudowa balkonu, loggii lub tarasu** – system otwieranych/rozsuwanych ścian i okien wraz z prowadnicami i ramami, w których osadzona jest zabudowa.
87. **Zalanie** –
  - 1) niezamierzona i niekontrolowana wydostanie się wody, innych cieczy lub pary wskutek:
    - a) awarii (w tym korozji) instalacji lub urządzeń wodno-kanalizacyjnych i ich zakończeń,
    - b) awarii (w tym korozji) instalacji grzewczej, klimatyzacyjnej i ich zakończeń,

- c) awarii urządzeń technicznych,
  - d) cofnięcia się ścieków z sieci kanalizacyjnej,
  - e) awarii instalacji tryskaczowej lub gaśniczej,
  - f) nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub zaworów w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych, na skutek przerwy w dopływie wody,
  - g) nieumyślnego uszkodzenia, rozszczelnienia a także zdemontowania instalacji lub urządzeń wodno-kanalizacyjnych, instalacji grzewczej lub klimatyzacyjnej przez osoby trzecie,
- 2) zalanie wodą pochodząca z:
- a) urządzeń typu pralka, wirówka, zmywarka i innych podłączonych do instalacji wodnej na skutek ich awarii,
  - b) stłuczonego lub rozszczelnionego akwarium, lub jego urządzeń na skutek awarii,
  - c) innego lokalu w budynku wielorodzinnym lub innego domu jednorodzinnego, domu letniskowego w zabudowie szeregowej lub bliźniaczej,
  - d) opadów atmosferycznych,
  - e) szybko topniejących mas śniegu na skutek gwałtownej zmiany temperatury,
- 3) działanie wody lub innego czynnika gaśniczego w wyniku prowadzonej akcji ratowniczej.
88. **Zamek wielopunktowy** – zamek powodujący zablokowanie drzwi poprzez co najmniej dwa rygły.
89. **Zamek wielozastawkowy** – zamek posiadający przynajmniej dwie ruchome zastawki służące do blokowania zasuwki zamka. Ilość zastawek w zamku można ustalić na podstawie nacięć profilowanych w kluczu.
90. **Zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zaważenia się podziemnych pustych przestrzeni (wypełnionych substancją gazową) w gruncie, powstałych w sposób naturalny, a nie w wyniku jakiegokolwiek działalności człowieka.
91. **Zbiory kolekcjonerskie** – zbiory przedmiotów o wartości artystycznej, historycznej lub muzealnej, niebędące dziełami sztuki (takie jak np. zbiór znaczków, kolekcja lamp, monet), których wartość określona jest na podstawie wyceny rzeczoznawców.
92. **Zdarzenie ubezpieczeniowe** – niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, powodujące szkodę w ubezpieczonych przedmiotach lub na osobach, powstałe w okresie ubezpieczenia, które może – stosownie do postanowień OWU – powodować zobowiązanie WARTY do wypłacenia odszkodowania. Wszystkie szkody będące następstwem tego samego zdarzenia lub wynikłe z tej samej przyczyny (niezależnie od liczby poszkodowanych), są traktowane jako jedno zdarzenie ubezpieczeniowe.
93. **Zwierzęta domowe** – zwyczajowo hodowane przez człowieka: psy, koty, chomiki, świnki morskie, ptaki, żółwie, ryby w akwariach.

UBEZPIECZENIE MIENIA

Przedmiot ubezpieczenia § 3

1. Na wniosek Ubezpieczającego ubezpieczeniem może zostać objęte następujące mienie:
  - 1) dom jednorodzinny,
  - 2) lokal mieszkalny,
  - 3) dom letniskowy,
  - 4) garaż lub inny budynek,
  - 5) przedmioty wymienione w pkt 1-4 w budowie,
  - 6) stałe elementy lokalu mieszkalnego,
  - 7) mała architektura,
  - 8) ruchomości domowe.
2. Na wniosek Ubezpieczającego, po opłaceniu dodatkowej składki, ochrona lokalu mieszkalnego może zostać rozszerzona o udział w częściach wspólnych budynku wielorodzinnego, w którym znajduje się max. 10 wydzielonych lokali, zgodnie z wielkością określoną w tytule własności lokalu. Części wspólne mogą obejmować ściany zewnętrzne i nośne, fundamenty, dach, strychy, korytarze, kominy, pralnie, suszarnie, przechowalnie wózków dziecięcych lub rowerów, wszelkiego rodzaju instalacje.
3. Rozszerzenie, o którym mowa w ust. 2 możliwe jest wyłącznie przy jednoczesnym zawarciu umowy ubezpieczenia lokalu mieszkalnego.
4. Garaż lub garaż w budowie może zostać objęty ochroną ubezpieczeniową, o ile uprzednio objęto ochroną co najmniej jeden z następujących przedmiotów ubezpieczenia:
  - 1) dom jednorodzinny,
  - 2) lokal mieszkalny,
  - 3) dom letniskowy,
  - 4) przedmioty wymienione w pkt 1-3 w budowie,
  - 5) stałe elementy lokalu mieszkalnego,
  - 6) ruchomości domowe.
5. Inny budynek lub inny budynek w budowie może zostać objęty ochroną ubezpieczeniową, o ile uprzednio objęto ochroną co najmniej jeden z następujących przedmiotów ubezpieczenia:
  - 1) dom jednorodzinny,
  - 2) dom letniskowy,
  - 3) przedmioty wymienione w pkt 1-2 w budowie,
  - 4) ruchomości domowe w domu jednorodzinny lub domu letniskowym.
6. Mała architektura może zostać objęta ochroną ubezpieczeniową, o ile uprzednio objęto ochroną co najmniej jeden z następujących przedmiotów ubezpieczenia:
  - 1) dom jednorodzinny,
  - 2) dom letniskowy,
  - 3) przedmioty wymienione w pkt 1-2 w budowie, z zastrzeżeniem, że w tym przypadku ochroną ubezpieczeniową może być objęta wyłącznie mała architektura, o której mowa w § 2 ust. 31 pkt 1,
  - 4) lokal mieszkalny,
  - 5) stałe elementy lokalu mieszkalnego.
7. Odpowiedzialność WARTY za ubezpieczenie lokalu mieszkalnego w budowie rozpoczyna się z chwilą osiągnięcia przez budynek wielorodzinny, w którym się on znajduje, stanu surowego zamkniętego. Za stan surowy zamknięty uważa się wyodrębnienie budowanych lokali stropami, ścianami, oknami i drzwiami zewnętrznymi.
8. Ruchomości domowe mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową wyłącznie w domu jednorodzinny, lokalu mieszkalnym lub domu letniskowym po zakończeniu budowy.
9. Przedmiotem ubezpieczenia może być wyłącznie mienie znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do którego Ubezpieczony posiada tytuł prawny.

Zakres ubezpieczenia § 4

1. W ubezpieczeniu **domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, garażu, innego budynku, stałych elementów lokalu mieszkalnego** oraz **ruchomości domowych** WARTA odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
  - 1) zdarzeń losowych:
    - a) deszcz nawalny,
    - b) dym i sadza,
    - c) grad,
    - d) huk ponadźwiękowy,
    - e) lawina,
    - f) napór śniegu,
    - g) osuwanie się ziemi,
    - h) powódź,
    - i) pożar,
    - j) przepięcie,
    - k) silny wiatr,
    - l) trzęsienie ziemi,
    - m) uderzenie pioruna,
    - n) uderzenie pojazdu mechanicznego,
    - o) upadek drzew lub masztów,

- p) upadek pojazdu powietrznego,
- q) wybuch,
- r) zalanie,
- s) zapadanie się ziemi,
- a także:
- t) dewastacja,
- u) stłuczenie.

- 2) ryzyk kradzieżowych:
  - a) kradzież z włamaniem,
  - b) rabunek.
2. W ubezpieczeniu w **budowie**: domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, garażu, innego budynku – WARTA odpowiada za szkody powstałe w następstwie zdarzeń losowych określonych w ust. 1 pkt 1 lit. a–s.
3. W ubezpieczeniu **małej architektury** WARTA odpowiada za szkody powstałe w następstwie zdarzeń losowych określonych w ust. 1 pkt 1 lit. a–s.
4. W ubezpieczeniu na **działce rekreacyjnej**: domu letniskowego, garażu, innego budynku oraz ruchomości domowych WARTA odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
  - 1) zdarzeń losowych określonych w ust. 1 pkt 1 lit. a–s.
  - 2) ryzyk kradzieżowych określonych w ust. 1 pkt 2.
5. Zawarcie ubezpieczenia w zakresie ryzyk kradzieżowych dla danego przedmiotu wymaga jego uprzedniego ubezpieczenia w zakresie zdarzeń losowych.

Pakiet korzyści w ubezpieczeniu mienia § 5

1. Z uwzględnieniem zapisów ust. 2–7, w zależności od rodzaju mienia, o którym mowa w § 3 ust. 1 objętego ochroną ubezpieczeniową oraz okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, WARTA oferuje pakiet korzyści, polegający na zapewnieniu dodatkowej ochrony ubezpieczeniowej do wysokości limitów wskazanych w poniższej tabeli:

Lp.	dodatkowa ochrona	umowa	
		12.miesięczna	36.miesięczna
1	przedmioty wypożyczone	√	√
	przedmioty służbowe	√	√
	sprzęt biurowy	√	√
	rzeczy na zabudowanym balkonie, loggii lub tarasie	2.000 zł	2.000 zł
	rzeczy podczas przeprowadzki	√	√
	rzeczy osobiste usiłowanie lub dokonanie rabunku	10% nie więcej niż 2.000 zł (w tym gotówka 5% max. 500 zł)	10% nie więcej niż 2.000 zł (w tym gotówka 5% max. 500 zł)
	rzeczy studenta	—	10% nie więcej niż 2.000 zł (w tym gotówka 5% max. 500 zł)
	rozmrózienie produktów	—	500 zł
	leczenie psa lub kota	—	2.000 zł
	automatyczne podniesienie sumy ubezpieczenia ruchomości domowych (nie dotyczy ruchomości domowych specjalnych) po zakończeniu każdego 12.miesięcznego okresu ubezpieczenia	—	o 1.000 zł
2	wyciek wody	—	2.000 zł
3	stałe elementy pomieszczeń przynależnych	√	√
4	materiały budowlane	√	√
5	koszty akcji ratowniczej	√	√
	koszty usunięcia pozostałości po szkodzie	10%	10%
6	koszty rzeczoznawców lub koszty postępowania procesowego	10%	10%
7	koszty poszukiwania przyczyny szkody, z możliwością podniesienia limitu do 5.000 zł lub 10.000 zł	2.000 zł	2.000 zł
8	koszty zabezpieczeń przeciwwłamaniowych	3.000 zł	3.000 zł
9	usługi Assistance – określone w §§ 11 i 12	√	√

2. Dodatkowa ochrona wymieniona w tabeli udzielana jest odpowiednio w zakresie i w granicach sumy ubezpieczenia dla:
  - 1) pozycji 1 – ruchomości domowych w domu jednorodzinny lub lokalu mieszkalnym,
  - 2) pozycji 2 – domu jednorodzinny lub lokalu mieszkalnego lub stałych elementów lokalu mieszkalnego,
  - 3) pozycji 3 – stałych elementów lokalu mieszkalnego,
  - 4) pozycji 4 – domu jednorodzinny, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, garażu lub innego budynku, będących w budowie.
3. Dodatkowe koszty wymienione w pozycji 5 tabeli pokrywane są w granicach sumy ubezpieczenia każdego z następujących przedmiotów dotkniętego szkodą: domu jednorodzinny, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, garażu, innego budynku, małej architektury, stałych elementów lokalu mieszkalnego lub ruchomości domowych.
4. Dodatkowe koszty wymienione w pozycji 6 tabeli pokrywane są ponad sumę ubezpieczenia każdego z następujących przedmiotów: domu jednorodzinny, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, garażu, innego budynku, stałych elementów lokalu mieszkalnego lub ruchomości domowych.
5. Dodatkowe koszty wymienione w pozycji 7 tabeli ponoszone są w granicach sumy ubezpieczenia domu jednorodzinny, lokalu mieszkalnego, stałych elementów lokalu mieszkalnego lub domu letniskowego, z zastrzeżeniem, iż:
  - 1) możliwość podniesienia limitu tych kosztów, po opłaceniu dodatkowej składki, dotyczy wyłącznie ubezpieczenia domu jednorodzinny lub lokalu mieszkalnego, posiadających pozwolenie na użytkowanie,
  - 2) koszty poszukiwania przyczyny szkody w garażu lub innym budynku pokrywane są wyłącznie w sytuacji, gdy budynki te objęte są ochroną ubezpieczeniową,
  - 3) podniesienie limitu jest możliwe wyłącznie przy jednoczesnym zawarciu umowy ubezpieczenia.
6. Dodatkowe koszty wymienione w pozycji 8 tabeli ponoszone są w granicach sumy ubezpieczenia w zakresie zdarzeń losowych: domu jednorodzinny, lokalu mieszkalnego lub domu

letniskowego. Koszty zniszczonych na skutek dewastacji zabezpieczeń przeciwwłamaniowych w garażu lub innym budynku pokrywane są wyłącznie w sytuacji, gdy budynki te są objęte ochroną ubezpieczeniową.

7. Dodatkowe usługi wymienione w pozycji 9 tabeli udzielane są w ramach ubezpieczenia domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, stałych elementów lokalu mieszkalnego lub ruchomości domowych.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 6

1. WARTA nie odpowiada za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, lub pomoc domową w związku ze stanem nietrzeźwości lub stanem po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa.
2. WARTA nie odpowiada również za szkody wynikające z:
  - 1) umyślnego działania Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, lub pomocy domowej,
  - 2) rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że za wypłatę odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słusności,
  - 3) błędów w sztuce budowlanej, w tym w szczególności nieprawidłowości lub wad w budynkach i małej architekturze: konstrukcyjnych, materiałowych lub projektowych,
  - 4) rozbiórki przedmiotu ubezpieczenia,
  - 5) niewykonania przez Ubezpieczonego przeglądów technicznych, badań okresowych lub czynności, do wykonania których Ubezpieczony jest zobowiązany przepisami prawa, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody,
  - 6) prowadzenia prac budowlanych bez stosownych pozwoleń lub po dokonaniu nieuprawnionych zmian w projektach,
  - 7) prowadzenia prac budowlanych przez osoby nieposiadające wymaganych uprawnień,
  - 8) nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, w szczególności prawa budowlanego, przepisów przeciwpożarowych i porządkowych, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody,
  - 9) działania zwierząt należących do Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 10) długotrwałego działania zwierząt,
  - 11) zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych poprzez:
    - a) niezamknięte okna, drzwi lub inne otwory, albo
    - b) będące w nienależyтым stanie dach lub obróbki blacharskie, zanieczyszczone lub zamarznięte rynny lub rury spustowe, niewłaściwie zabezpieczone lub niezabezpieczone ściany, balkony, tarasy, drzwi, okna i inne otwory, a także procesów gnijnych, instalacji lub elementów należących do Ubezpieczonego.
3. Niezależnie od zakresu ubezpieczenia określonego w § 4 WARTA nie odpowiada za szkody:
  - 1) polegające na:
    - a) zniszczeniu lub uszkodzeniu w postaci: zadrapania, porysowania, zgniecenia, odkształcenia, poplamienia lub zmiany barwy, chyba że powstały one w wyniku działania siły wyższej,
    - b) naturalnym zużyciu lub wewnętrznym rozkładzie,
    - c) zniszczeniu lub uszkodzeniu wszelkiego rodzaju sztucznych źródeł światła: żarówek, świetlówek, halogenów, LED-ów,
    - d) zabrudzeniu, poplamieniu, odbarwieniu, uszkodzeniu tynków zewnętrznych i elewacji na skutek zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych lub obładowaniem wodą lub inną cieczą w następstwie ruchu pojazdów,
    - e) utracie przedmiotu ubezpieczenia na skutek jego zgubienia, sprzedaży, darowizny, zamiany, defraudacji,
  - 2) powstałe w wyniku:
    - a) zamarznięcia wody,
    - b) przenikania wód z gruntu do budynku, chyba że było ono wynikiem powodzi,
    - c) zawilgocenia, chyba że było ono wynikiem powodzi,
    - d) powolnego działania temperatury, pary, dymu i sadzy, pyłu, roślinności,
    - e) działania pleśni lub grzybów oraz owadów, a także procesów gnijnych,
    - f) naturalnego osiadania, szkód górniczych lub prowadzonych robót ziemnych w odniesieniu do budynków i małej architektury,
    - g) drgań spowodowanych ruchem pojazdów lądowych, podziemnych lub powietrznych, z wyłączeniem huków ponaddzwiękowego,
    - h) korozji i utleniania, z zastrzeżeniem, że w przypadku korozji instalacji ciepłej (grzewczej), wodnej lub kanalizacyjnej (sanitarnej), WARTA odpowiada za szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu, w następstwie awarii tych instalacji,
    - i) konfiskaty lub wyłączenia przez organy państwa,
    - j) działań wojennych, strajków, stanu wyjątkowego, zamieszek, rozruchów, aktów terrorystycznych,
    - k) powodzi przewidywalnej, za którą uważa się sytuację, gdy powódź w danym miejscu ubezpieczenia wystąpiła co najmniej 2 razy w okresie od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia poprzedzającego dzień zawarcia umowy ubezpieczenia,
    - l) powodzi – przez okres 30 dni od daty zawarcia nowej umowy ubezpieczenia,
    - m) zalania lub dewastacji miejsc parkingowych,
    - n) zalania wodą pochodzącą z basenów naziemnych: rozporowych, pneumatycznych, stelażowych,
    - o) działania promieniowania jonizującego, laserowego lub maserowego, azbestu lub sztucznych włókien mineralnych niezależnie od ich postaci i ilości, reakcji jądrowej, skażenia radioaktywnego lub zanieczyszczenia odpadami przemysłowymi,
    - p) niewłaściwej pielęgnacji, chorób, działania osób, zwierząt lub szkodników – w przypadku roślin wszelkiego rodzaju,
    - q) dewastacji wyrządzonej przez najemcę,
    - r) dewastacji oraz kradzieży z włamaniem i rabunku materiałów opałowych
    - s) dewastacji ruchomości domowych lub stałych elementów (z zastrzeżeniem kosztów zabezpieczeń przeciwwłamaniowych) powstałej w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku. Wyłączenie to nie ma zastosowania, o ile Ubezpieczający wykupił ryzyko kradzieżowe.
4. WARTA nie odpowiada również za:
  - 1) koszty wycieku wody nieprzekraczające 100 zł,
  - 2) koszty poszukiwania przyczyny szkody powstałej na skutek awarii instalacji drenażowej, zraszającej lub tryskaczowej,
  - 3) przedmioty ubezpieczenia, do których Ubezpieczony nie posiada tytułu prawnego,
  - 4) lokal mieszkalny w trakcie budowy, jeśli budynek wielorodzinny, w którym się ono znajduje nie osiągnął stanu surowego zamkniętego, tj. nie nastąpiło wyodrębnienie budowanych lokali stropami, ścianami, oknami i drzwiami zewnętrznymi,
  - 5) przydomowe elektrownie wiatrowe uszkodzone lub zniszczone na skutek awarii, za wyjątkiem przepięcia,
  - 6) dom letniskowy, garaż, inny budynek, małą architekturę oraz ruchomości domowe na terenie rodzinnych ogrodów działkowych,
  - 7) znajdujące się na działce rekreacyjnej: budynki, małą architekturę i ruchomości domowe, zniszczone lub uszkodzone przez osoby trzecie, na skutek działań niezwiązanych z usiłowaniem lub dokonaniem kradzieży z włamaniem lub rabunku,
  - 8) przedmioty służące wyłącznie działalności gospodarczej, handlowej, produkcyjnej lub usługowej,
  - 9) przedmioty uszkodzone lub zniszczone na skutek ich zużycia eksploatacyjnego, awarii (w tym korozji) lub zepsucia się spowodowanych samoistną przyczyną wewnętrzną inną niż stłuczenie szyb, z zastrzeżeniem kosztów poszukiwania przyczyny szkody, o których mowa w § 2 ust. 23,
  - 10) straty wody, z zastrzeżeniem, iż WARTA odpowiada za wyciek wody, o którym mowa w § 2 ust. 83. Odpowiedzialność WARTY nie obejmuje wycieku wody powstałego w wyniku nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub zaworów w urządzeniach wodnych,

- 11) straty gazu, energii elektrycznej lub innych mediów,
- 12) lekkie konstrukcje (pokrycia namiotowe, powłoki pneumatyczne), stanowiące ochronę np. basenu, sauny, kortu tenisowego,
- 13) tunele foliowe,
- 14) szklarnie,
- 15) baseny naziemne, rozporowe, pneumatyczne, stelażowe,
- 16) utratę informacji zapisanych na nośnikach danych, niezależnie od rodzaju nośnika,
- 17) przedmioty uszkodzone lub zniszczone w trakcie ich montażu, instalowania lub demontażu, niezależnie od tego kto dokonywał tych czynności.

5. Dodatkowo WARTA nie odpowiada za następujące ruchomości domowe:

- 1) znajdujące się:
  - a) w będących w budowie: domu jednorodzinnym, lokalu mieszkalnym, domu letniskowym, garażu lub innym budynku,
  - b) na niezabudowanych balkonach, loggiach lub tarasach,
- 2) rękopisy lub dokumenty, z wyjątkiem dowodu osobistego, paszportu, prawa jazdy, dowodu rejestracyjnego, karty pojazdu, legitymacji szkolnej/studentkiej/emeryta/rencisty,
- 3) zniszczone lub uszkodzone na skutek upadku bądź zgniecenia w wyniku przeciągu, tj. gwałtownego zamknięcia lub otwarcia uchylonych okien lub drzwi na skutek działania wiatru,
- 4) zwierzęta domowe utrzymywane w celach hodowlanych lub handlowych,
- 5) rośliny inne niż doniczkowe,
- 6) dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, broń wszelkiego rodzaju wraz z oprzyrządowaniem, biżuterię, wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych, monety złote lub srebrne, metale szlachetne w złomie lub sztabach, niestanowiące wyrobu użytkowego, nieoprawione kamienie szlachetne lub syntetyczne, znajdujące się w:
  - a) budynkach na działce rekreacyjnej,
  - b) garażu,
  - c) innym budynku,
  - d) pomieszczeniach przynależnych,
  - e) na balkonach, loggiach lub tarasach, a także – niezależnie od tego, gdzie się znajdują – będące jednoczesnie przedmiotami wypożyczonymi,
- 7) gotówkę, karty płatnicze, inne krajowe środki płatnicze, papiery wartościowe, odzież futrzaną i skórzaną, znajdujące się w:
  - a) budynkach na działce rekreacyjnej,
  - b) garażu,
  - c) innym budynku,
  - d) pomieszczeniach przynależnych,
  - e) na balkonach, loggiach lub tarasach,
- 8) sprzęt elektroniczny, audiowizualny, fotograficzny, komputerowy, telefoniczny oraz instrumenty muzyczne, urządzenia dostępne do internetu, telewizji, telefonii, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej, znajdujące się w:
  - a) garażu,
  - b) innym budynku,
  - c) pomieszczeniach przynależnych,
  - d) domu letniskowym w okresie od 1 listopada do 31 marca – w zakresie kradzieży z włamaniem lub rabunku.

Warunki ubezpieczenia

§ 7

1. Lokal mieszkalny, dom jednorodzinny, dom letniskowy, garaż, inny budynek, pomieszczenia przynależne objęte ochroną w zakresie ryzyka kradzieżowych, muszą być zabezpieczone przez łączne spełnienie następujących warunków:
  - 1) dostęp do ubezpieczonych przedmiotów jest utrudniony dla osób trzecich tak, że wejście w ich posiadanie wymagać będzie użycia siły fizycznej lub specjalnych urządzeń (narzędzi),
  - 2) wszystkie drzwi zewnętrzne lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, lub domu letniskowego, lub pomieszczeń przynależnych, lub garażu, lub innego budynku są pełne, w należyтым stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, że ich wylamanie lub wyważenie nie jest możliwe bez udziału narzędzi, a otwarcie – bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy,
  - 3) wszystkie drzwi zewnętrzne lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, lub domu letniskowego, lub pomieszczeń przynależnych, lub garażu, lub innego budynku zawierające w swej konstrukcji elementy szklane są zamknięte na zamki określone odpowiednio w pkt. 4-6, których nie można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie, a przeszklenia nie stwarzają możliwości wejścia do wnętrza; w przypadku gdy przeszklenia stwarzają możliwość wejścia do wnętrza muszą być wykonane z szyby przeciwwłamaniowej (co najmniej klasy P3) lub w miejscu ubezpieczenia musi być zainstalowany system alarmowy, system alarmowy z monitoringiem lub zapewniony stały dozór,
  - 4) wszystkie drzwi zewnętrzne lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego są zamknięte na minimum jeden zamek wielozastawkowy lub jeden zamek wielopunktowy lub jeden zamek elektroniczny (mechaniczno-elektroniczny) lub jeden zamek z certyfikatem,
  - 5) wszystkie drzwi zewnętrzne domu letniskowego są zamknięte na minimum dwa zamki wielozastawkowe lub jeden zamek wielopunktowy lub jeden zamek elektroniczny (mechaniczno-elektroniczny) lub jeden zamek z certyfikatem,
  - 6) wszystkie drzwi zewnętrzne do pomieszczeń przynależnych, garażu, innego budynku są zamknięte na minimum jeden zamek wielozastawkowy lub klódkę wielozastawkową lub jeden zamek elektroniczny (mechaniczno-elektroniczny),
  - 7) w przypadku drzwi zewnętrznych dwuskrzydłowych jedno skrzydło musi być unieruchomione przy pomocy zasuwu u góry oraz u dołu od strony wewnętrznej,
  - 8) drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna znajdujące się w należyтым stanie technicznym oraz są tak umocowane, osadzone, zamknięte lub rozszczelnione, że otwarcie ich przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi przez osoby trzecie nie będzie możliwe bez pozostawienia śladów; drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna nie mogą być uchylone,
  - 9) drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna w domach letniskowych i pomieszczeniach przynależnych domów letniskowych, oprócz wymogów określonych w pkt. 8, są dodatkowo zabezpieczone na całej powierzchni kratami stalymi lub ruchomymi, roletami przeciwwłamaniowymi z certyfikatem, szybami przeciwwłamaniowymi z certyfikatem (co najmniej klasy P3) lub okiennicami zamykanymi na minimum jeden zamek wielozastawkowy lub klódkę wielozastawkową. Ww. zabezpieczenia przeciwwłamaniowe mogą być zastąpione:
    - a) systemem alarmowym, jeżeli przedmiotem ubezpieczenia jest wyłącznie dom letniskowy,
    - b) systemem alarmowym z monitoringiem lub stałym dozorem domu letniskowego,
  - 10) sztaby, skoble i zawiasy zewnętrzne, jeżeli nie są wmurowane w ścianę, muszą być przytwierdzone śrubami zaklinowanymi lub zamocowanymi w inny sposób od wewnątrz,
  - 11) klucze do zamków i klódek są w wyłącznym posiadaniu Ubezpieczonego, osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym lub pomocy domowej albo osób upoważnionych przez Ubezpieczonego do ich przechowywania.
2. WARTA, po dokonaniu indywidualnej oceny ryzyka, może uzależnić zawarcie ubezpieczenia od spełnienia dodatkowych lub odmiennych warunków w zakresie zabezpieczeń wymienionych w ust. 1 albo podjąć decyzję o odstąpieniu od tych wymogów.
3. Niedopełnienie przez Ubezpieczonego któregokolwiek z warunków wymienionych w ust. 1 powoduje odpowiednie zmniejszenie lub odmowę wypłaty odszkodowania, jeżeli miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu odpowiedzialności bądź też na powstanie lub zwiększenie rozmiarów szkody.

Suma ubezpieczenia

§ 8

1. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający, odrębnie dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia i zakresów ochrony, o których mowa w § 4.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY.
3. Suma ubezpieczenia mienia w każdym 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia nie ulega zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania.

- Dla umów zawartych na okres 36 miesięcy, w przypadku doubezpieczenia dokonanego w danym 12-miesięcznym okresie ubezpieczenia, suma ubezpieczenia w każdym kolejnym 12-miesięcznym okresie ubezpieczenia powraca do wartości zadeklarowanej w dniu zawarcia umowy, z uwzględnieniem doubezpieczenia.
- Limity odpowiedzialności określone w Pakiecie korzyści, o którym mowa w § 5 dla poszczególnych rodzajów mienia lub ponoszonych kosztów stanowią górną granicę odpowiedzialności WARTY dla umów zawartych na okres 12 miesięcy i ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania, bez możliwości ich uzupełnienia.
- Dla umów zawartych na okres 36 miesięcy limity odpowiedzialności o których mowa w § 5 w każdej rocznicę początku ochrony ubezpieczeniowej powracają do wartości określonych w Pakiecie korzyści.

7. Niezależnie od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia odpowiedzialność WARTY z tytułu każdej szkody spowodowanej przez powódz, ograniczona jest o udział własny, o którym mowa w § 2 ust. 74 w wysokości:

- 50% – w przypadku umowy nowej albo
- 30% – w przypadku umowy wznowionej. W tym przypadku udział własny na wniosek Ubezpieczającego może zostać zniesiony po opłaceniu dodatkowej składki.

8. Dodatkowo, niezależnie od sumy ubezpieczenia, określonej zgodnie z powyższymi ustępami, odpowiedzialność WARTY ograniczona jest:

- w ramach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych w domu jednorodzinnym lub lokalu mieszkalnym do wskazanych poniżej limitów:

biżuteria i wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych	30%, nie więcej niż 6.000 zł
gotówka, karty płatnicze, inne krajowe środki płatnicze, papiery wartościowe	10%, nie więcej niż 6.000 zł
dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, broń wszelkiego rodzaju wraz z oprzyrządowaniem, monety złote lub srebrne, metale szlachetne w złomie lub sztabach, niestanowiące wyrobu użytkowego, nieoprawione kamienie szlachetne lub syntetyczne	10%, nie więcej niż 6.000 zł

- w ramach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych w domu letniskowym do poniższego limitu, z zastrzeżeniem § 6 ust. 8 pkt d).

sprzęt elektroniczny, audiowizualny, fotograficzny, komputerowy, telefoniczny oraz instrumenty muzyczne, urządzenia dostępne do internetu, telewizji, telefonii, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej	50%
---	-----

- w ramach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych w domu jednorodzinnym, lokalu mieszkalnym lub domu letniskowym do poniższego limitu:

ruchomości domowe w pomieszczeniach przynależnych, garażu lub innym budynku	20%
---	-----

9. Ograniczenie odpowiedzialności w odniesieniu do ruchomości domowych znajdujących się w garażu, o którym mowa w ust. 8 pkt 3, nie ma zastosowania w przypadku, gdy budynek ten stanowi jedną bryłę z budynkiem domu jednorodzinnego lub domu letniskowego, istnieje między nimi przejście, a wszystkie drzwi zewnętrzne spełniają warunki zabezpieczeń, zgodnie z postanowieniami § 7.

Ustalenie wysokości szkody

§ 9

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, wysokość szkody dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia ustala się według cen obowiązujących na lokalnym rynku w dniu wystąpienia szkody, zgodnie z poniższymi zasadami:

- lokal mieszkalny**, z wyłączeniem instalacji, stałych elementów:
  - koszt naprawy, albo w przypadku braku możliwości naprawy
  - koszt nabycia lokalu mieszkalnego o takich samych parametrach jak ubezpieczony lokal (powierzchnia, standard wykończenia, wiek, lokalizacja) na lokalnym rynku obrotu nieruchomości w przypadku, gdy zniszczenie uniemożliwia dalsze w nim zamieszkiwanie,
- dom jednorodzinny, dom letniskowy, garaż, inny budynek**, z wyłączeniem instalacji, urządzeń technicznych, stałych elementów:
  - koszt naprawy, albo w przypadku braku możliwości naprawy
  - koszt odbudowy uszkodzonego lub zniszczonego budynku z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów wraz z nakładami na roboty wykończeniowe. Za koszt odbudowy przyjmuje się koszt wykonania robót budowlanych z uwzględnieniem nakładów na opracowanie dokumentacji projektowej i nadzoru nad budową. Koszty te wliczone muszą być zgodnie z obowiązującymi zasadami kalkulacji ustalania cen dla robót budowlanych z uwzględnieniem cen rynkowych usług i materiałów obowiązujących na danym terenie. W przypadku, gdy zniszczony budynek w chwili wystąpienia szkody jest starszy niż 50 lat, koszty materiałów, o których mowa powyżej pomniejsza się o stopień technicznego zużycia obliczonego na podstawie stosowanych przez WARTĘ „Norm zużycia technicznego budynków” udostępnionych na stronie www.warta.pl. W razie przeprowadzenia remontu w budynkach starszych niż 50 lat – stopień technicznego zużycia pomniejsza się stosownie do okresu eksploatacji danych elementów po remoncie,
- instalacje, urządzenia techniczne, stałe elementy, mała architektura**:
  - koszt naprawy, albo w przypadku braku możliwości naprawy
  - koszt nabycia lub koszt wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju, tej samej (lub zbliżonej) marki przy uwzględnieniu cen rynkowych obowiązujących na danym terenie w dniu ustalenia odszkodowania oraz kosztów montażu,
- ruchomości domowe**:
  - biżuteria, wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych – koszt naprawy albo w przypadku braku możliwości naprawy koszt nabycia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju,
  - gotówka – wartość nominalna,
  - inne krajowe środki płatnicze – wartość pieniężna zrealizowana za ich pomocą,
  - karty płatnicze – koszt uzyskania nowej karty,
  - monety złote i srebrne – wartość kruszcuzłomu. W przypadku, gdy monety stanowią prawny środek płatniczy, a ich nominalna wartość jest wyższa od wartości kruszcuzłomu, za wysokość szkody przyjmuje się wartość nominalną monet,
  - papiery wartościowe – wartość nominalna z uwzględnieniem należnego oprocentowania, ustalona na dzień powstania szkody,
  - dokumenty – koszt wykonania duplikatów lub nowych dokumentów,
  - dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie – wycena rzeczoznawców przedstawiona przez Ubezpieczonego. WARTA honoruje wyceny następujących osób: rzeczoznawców z uprawnieniami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ekspertów domów aukcyjnych, historyków sztuki zrzeszonych w Stowarzyszeniu Historyków Sztuki, biegłych sądowych. W przypadku braku wyceny WARTA odpowiada zgodnie z postanowieniami lit. o.
  - klucze do domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, garażu lub innego budynku – koszt wymiany zamków obejmujący demontaż dotychczasowych zamków, zakup nowych oraz ich montaż,
  - urządzenia elektroniczne służące do sterowania alarmem lub do automatycznego otwierania i zamykania drzwi lub bram – koszt wymiany zamków obejmujący demontaż dotychczasowych zamków, zakup nowych oraz ich montaż łącznie z kosztem przeprogramowania centrali,

- kluczyki do samochodu – koszt dorobienia nowego kompletu kluczyków,
- bilety komunikacji publicznej – cena zakupu biletu,
- zwierzęta domowe – koszt leczenia do wysokości kosztu nabycia albo w przypadku braku możliwości wyleczenia – koszt nabycia na lokalnym rynku zwierca takiej samej rasy i o porównywalnych cechach. Jeśli nie ma możliwości określenia kosztu nabycia zwierzęcia – koszt nie może przekroczyć 500 zł,
- rośliny doniczkowe – koszt nabycia nowej rośliny tego samego gatunku i odmiany, tej samej lub podobnej wielkości albo w przypadku braku takiej możliwości – koszt sadzonek lub nasion roślin tego samego lub podobnego gatunku i odmiany,
- pozostałe ruchomości domowe – koszt naprawy albo w przypadku braku możliwości naprawy koszt nabycia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju, tej samej (lub zbliżonej) marki przy uwzględnieniu cen rynkowych obowiązujących na danym terenie,

5) **wyciek wody** – udokumentowana fakturowo różnica pomiędzy średnią wartością obliczoną na podstawie faktur z ostatniego porównywalnego okresu rozliczeniowego przed wystąpieniem szkody a wartością wykazaną za okres, w którym wystąpiła awaria instalacji wodnej lub grzewczej.

- Wysokość szkody w przypadku nieprzedstawienia dokumentów potwierdzających nabycie przedmiotów o wartości jednostkowej przekraczającej 5.000 zł (a w przypadku roweru 3.000 zł), zgodnie z postanowieniami § 48 ust. 1 pkt 9, ustala się na podstawie średniego kosztu naprawy lub nabycia przedmiotu podobnego rodzaju i zbliżonej marki przy uwzględnieniu cen rynkowych obowiązujących na danym terenie, nie więcej jednak niż 5.000 zł (w przypadku roweru 3.000 zł).
- Koszt naprawy ustalany jest na podstawie wyceny dokonanej przez WARTĘ z uwzględnieniem cen obowiązujących na lokalnym rynku.
- Koszt naprawy może być również ustalony na podstawie rachunków lub faktur (wraz z kosztorysem) przedłożonych WARCIE przez Ubezpieczonego. Rachunki lub faktury za koszty naprawy powinny odpowiadać zakresowi napraw przyjętych przez WARTĘ w protokole szkody i podlegają weryfikacji przez WARTĘ.
- Przy ustalaniu kosztów naprawy nie uwzględnia się strat wynikających z braku części zamiennych lub innych materiałów, niezbędnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą, jeżeli naprawy można dokonać przy użyciu innych części lub materiałów zastępczych o podobnych parametrach, dostępnych na rynku.
- Wysokość szkody, w przypadku niemożności naprawy uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia ustala się procentowo, w stosunku do stopnia uszkodzenia, tzn. wartość przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą pomniejsza się o pozostałość po szkodzie. Zasada ta nie ma zastosowania do ruchomości domowych, instalacji, urządzeń technicznych, stałych elementów, małej architektury.
- Wysokość szkody ustalona wg kosztów naprawy nie może przekroczyć wysokości sumy ubezpieczenia oraz kosztu odbudowy, nabycia lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju, tej samej (lub zbliżonej) marki, wyliczonego z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 1.
- Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
  - wartości zabytkowej, z wyjątkiem dzieł sztuki i zbiorów kolekcjonerskich,
  - wartości amatorskiej, naukowej, intelektualnej lub osobistych upodobań,
  - innowacji, modernizacji lub ulepszeń,
  - podatku VAT, w przypadku gdy Ubezpieczony jest płatnikiem podatku VAT.

Ustalenie odszkodowania

§ 10

- Ustalenie zasadności i wysokości odszkodowania następuje na podstawie wyceny dokonanej przez WARTĘ, a także na podstawie przedłożonych przez Ubezpieczonego dokumentów potwierdzających wysokość i zasadność roszczenia, z tym że WARTA zastrzega sobie prawo ich weryfikacji oraz zasięgnięcia opinii rzeczoznawców.
- Odszkodowanie ustala się w złotych w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody wyliczonej wg zasad ustalonych w § 9. Przeliczenie na złote poniesionych lub wycenionych w walutach obcych kosztów następuje według kursu średniego walut obcych ustalonego przez NBP w dniu powstania szkody.
- Termin każdej czynności likwidacyjnej wymagającej dokonania ustaleń na miejscu szkody WARTA jest zobowiązana uzgodnić z Ubezpieczonym lub poszkodowanym.
- Wysokość odszkodowania uwzględnia uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mowa w § 5.
- Jeżeli warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia było zabezpieczenie przedmiotu ubezpieczenia poprzez zastosowanie określonych w § 7 dodatkowych zabezpieczeń przeciwwłamaniowych, a zabezpieczenie w czasie powstania szkody:
  - było niesprawne lub
  - nie zadziało lub
  - zostało wcześniej zdemontowane
 z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość, o ile brak zabezpieczeń mógł mieć wpływ na powstanie lub rozmiar szkody.
- Jeżeli Ubezpieczony korzysta ze zniżki składki z tytułu zastosowanych zabezpieczeń przeciwwłamaniowych, a zabezpieczenie to w czasie powstania szkody:
  - było niesprawne lub
  - nie zadziało lub
  - zostało wcześniej zdemontowane
 z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, WARTA zmniejsza odszkodowanie o procent udzielonej zniżki, o ile brak zabezpieczeń mógł mieć wpływ na ustalenie okoliczności lub zakresu odpowiedzialności bądź też na powstanie lub zwiększenie rozmiarów szkody.

UBEZPIECZENIE ASSISTANCE

Przedmiot ubezpieczenia

§ 11

- Z zastrzeżeniem ust. 4, w ramach umowy ubezpieczenia domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, stałych elementów lokalu mieszkalnego, lub ruchomości domowych w lokalu mieszkalnym lub w domu jednorodzinnym, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również usługi Assistance.
- Przedmiotem ubezpieczenia są usługi Assistance świadczone przez WARTĘ na rzecz Ubezpieczonego i osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Usługi Assistance obejmują następujące rodzaje pomocy: assistance katastroficzny, domowy oraz medyczny, z zastrzeżeniem ust. 4.
- Pomoc w ramach Assistance medycznego udzielana jest wyłącznie w przypadku wykupienia ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków.
- Usługi Assistance świadczone są za pośrednictwem COK i obejmują zorganizowanie albo zorganizowanie i pokrycie kosztów tych usług.

Zakres usług Assistance

§ 12

- W ramach Assistance katastroficznego WARTA zapewnia następujące usługi:
  - powrót do domu – jeżeli w momencie wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ochrony, Ubezpieczony znajduje się w podróży na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w odległości co najmniej 50 km od miejsca ubezpieczenia, a w związku z powstaniem szkody w ubezpieczonym domu jednorodzinnym lub lokalu mieszkalnym jego obecność w miejscu ubezpieczenia jest niezbędna, WARTA zapewnia transport do miejsca ubezpieczenia w postaci zorganizowania i pokrycia kosztów przejazdu Ubezpieczonego do miejsca ubezpieczenia,
  - dozór mienia – jeżeli na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego objętego zakresem ochrony występuje konieczność zabezpieczenia ubezpieczonego domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego przed powiększeniem się szkody na skutek zagrożenia kradzieżą zwykłą lub kradzieżą z włamaniem, WARTA zapewnia zorganizowanie i pokrycie kosztów dozoru mienia, transport mienia – w postaci zorganizowania i pokrycia kosztów przewozu (samochodem o ładowności do 3,5 tony) do:

- a) miejsca składowania wskazanego przez Ubezpieczonego, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w promieniu do 100 km od miejsca ubezpieczenia – jeżeli na skutek zdarzenia objętego zakresem ochrony występuje konieczność zabezpieczenia ocalałego mienia znajdującego się w ubezpieczonym domu jednorodzinny lub lokalu mieszkalnym, i z powrotem do:
- b) miejsca ubezpieczenia – jeśli ubezpieczony dom jednorodzinny lub lokal mieszkalny znajduje się w stanie umożliwiającym ponowne jego zamieszkanie,
- 4) przechowanie mienia – jeżeli na skutek zdarzenia objętego zakresem ochrony ocalałe mienie zostało przewiezione do miejsca składowania, WARTA, na podstawie faktury przedstawionej przez Ubezpieczonego, zapewni pokrycie kosztów przechowania mienia, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) transport Ubezpieczonego, w postaci zorganizowania i pokrycia kosztów przejazdu do:
- a) wskazanego przez COK hotelu, hostelu, pensjonatu lub do domu/lokalu zastępczego wskazanego przez Ubezpieczonego, w promieniu do 100 km od miejsca ubezpieczenia, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej – w sytuacji wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ochrony ubezpieczeniowej, gdy ubezpieczony dom jednorodzinny lub lokal mieszkalny znajdzie się w stanie wykluczającym dalsze w nim zamieszkiwanie, i z powrotem do:
- b) miejsca ubezpieczenia – jeśli ubezpieczony dom jednorodzinny lub lokal mieszkalny znajduje się w stanie umożliwiającym ponowne jego zamieszkanie,
- 6) zakwaterowanie Ubezpieczonego – w postaci rezerwacji i pokrycia kosztów pobytu Ubezpieczonego w hotelu, hostelu, pensjonacie lub domu/lokalu zastępczym – w sytuacji wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ochrony ubezpieczeniowej, gdy ubezpieczony dom jednorodzinny lub lokal mieszkalny znajdzie się w stanie wykluczającym dalsze w nim zamieszkiwanie. O wyborze miejsca zakwaterowania decyduje COK. Fakt zniszczenia lub uszkodzenia domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego uniemożliwiający dalsze w nim zamieszkiwanie musi zostać potwierdzony przez przedstawiciela WARTY.
2. W ramach **Assistance domowego** WARTA zapewnia następujące usługi:
- 1) pomoc interwencyjną – w przypadku wystąpienia zdarzenia wymagającego podjęcia natychmiastowych działań zmierzających do uniemożliwienia powstania lub powiększenia się szkody, WARTA organizuje pomoc specjalisty w miejscu ubezpieczenia odpowiedniego ze względu na rodzaj uszkodzeń tj. hydraulika, technika urządzeń grzewczych, elektryka, dekarz, szklarz, stolarz. Usługa obejmuje organizację, dojazd, koszt robocizny oraz koszt niezbędnych do realizacji usługi materiałów, ograniczonych wyłącznie do: szyb, zawiasów, klejów, śrub, pianek montażowych, silikonów, wężyków przyłączeniowych i folii paroizolacyjnych. Maksymalny koszt materiałów wynosi 250 zł na każde zdarzenie. Materiałami w rozumieniu OWU nie są w szczególności: dachówki, ceramika łazienkowa, armatura, oraz ramy i skrzydła drzwi oraz okien, a także samozamykacze.
- 2) interwencję ślusarza, w poniższym zakresie:
- a) wymiana zamków – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz kosztów robocizny ślusarza w celu wymiany zamka/ów lub wkładek do zamków w drzwiach wejściowych prowadzących do ubezpieczonych budynków lub lokalu mieszkalnego na skutek: kradzieży kluczy lub włamania przez drzwi wejściowe niepowodującego uszkodzenia zamka/ zamków, zgłoszonych na Policję bądź awarii lub uszkodzenia zamka/zamków. Usługa obejmuje również koszt zamków lub wkładek do zamków do maksymalnej kwoty 250 zł na każde zdarzenie,
- b) otwarcie drzwi – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz kosztów robocizny ślusarza w celu otwarcia drzwi wejściowych prowadzących do ubezpieczonych budynków lub lokalu mieszkalnego na skutek: zagubienia kluczy lub zatrzasknięcia drzwi. Usługa nie obejmuje kosztów zamków lub wkładek do zamków,
- 3) wyłączenie alarmu – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz kosztów robocizny właściwego specjalisty w celu wyłączenia syren dźwiękowych lub świetlnych systemu alarmowego zamontowanego w miejscu ubezpieczenia, jeśli Ubezpieczony nie jest w stanie samodzielnie ich wyłączyć,
- 4) przegląd instalacji – zorganizowanie przeglądu instalacji gazowej lub elektrycznej lub kontroli przewodów kominowych zamontowanych w miejscu ubezpieczenia, w zakresie określonym przepisami prawa. Świadczenie organizowane jest do 5 dni roboczych od daty zgłoszenia, chyba, że uzgodniono z Ubezpieczonym inny termin realizacji usługi. Usługa nie obejmuje pokrycia kosztów dojazdu, przeglądu i części zamiennych.
3. W ramach **Assistance medycznego**, w przypadku nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, WARTA zapewnia następujące usługi:
- 1) wizytę lekarza – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz honorarium lekarza za wizytę w miejscu pobytu Ubezpieczonego lub zorganizowanie i pokrycie kosztów wizyty w placówce medycznej wskazanej przez COK,
- 2) transport medyczny – zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu Ubezpieczonego z:
- a) miejsca pobytu do odpowiedniej placówki medycznej wskazanej przez lekarza COK oraz z placówki medycznej do miejsca zamieszkania, zalecanym przez lekarza COK środkiem transportu,
- b) placówki medycznej do innej placówki medycznej, gdy placówka, w której przebywa Ubezpieczony nie odpowiada wymogom leczenia odpowiednim dla jego stanu zdrowia lub gdy Ubezpieczony skierowany jest na badania specjalistyczne lub zabieg chirurgiczny w innej placówce medycznej,
- 3) dostawę leków i innych środków – zorganizowanie i pokrycie kosztów dostarczenia leków, materiałów higienicznych oraz podstawowych artykułów spożywczych do miejsca ubezpieczenia, w sytuacji, gdy Ubezpieczony wymaga leżenia. Koszty zakupu ww. produktów pokrywa Ubezpieczony,
- 4) opiekę pielęgniarską – zorganizowanie i pokrycie kosztów opieki pielęgniarskiej w miejscu ubezpieczenia po zakończeniu hospitalizacji, trwającej przez okres dłuższy niż 5 dni, w związku ze stwierdzoną przez lekarza COK medycznie uzasadnioną koniecznością pomocy w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego,
- 5) psychologa – zorganizowanie wizyty i pokrycie honorarium psychologa, w trudnych sytuacjach losowych, tj. zgon lub ciężka choroba Ubezpieczonego lub osób bliskich pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 6) infolinię medyczną zapewniającą całonocowy telefoniczny dostęp do:
- a) rozmowy z lekarzem COK, który w miarę posiadanej wiedzy specjalistycznej oraz istniejących możliwości udzieli Ubezpieczonemu ustnej informacji, co do dalszego postępowania,
- b) informacji o lekach, ich działaniu, interakcjach z innymi środkami, przeciwwskazaniach, dawkowaniu, ich zamiennikach.
- Telefoniczna rozmowa z lekarzem COK oraz informacje o lekach nie mają charakteru diagnostycznego i leczniczego.

Wyłączenia odpowiedzialności § 13

1. WARTA nie świadczy usług Assistance, o których mowa w §§11-12, jeżeli przedmiotem ubezpieczenia jest dom letniskowy lub ruchomości domowe w domu letniskowym. Zastrzeżenie to nie dotyczy assistance medycznego, jeśli polisa obejmuje ubezpieczenie NNW.
2. Niezależnie od limitów i zakresu świadczeń Assistance, określonych w § 14, WARTA nie zwraca kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego bez uprzedniego powiadomienia i uzgodnienia z COK, nawet w sytuacji kiedy koszty te mieszczą się w granicach limitów odpowiedzialności. W przypadku braku możliwości kontaktu z przyczyn leżących po stronie WARTY lub wynikających z działania sił wyższych takich jak: trzęsienie ziemi, powódź, silny wiatr, pożar, WARTA uwzględni poniesione przez Ubezpieczonego, uzasadnione i udokumentowane koszty, do takiej wysokości jakby sama organizowała usługi Assistance.
3. WARTA nie odpowiada za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym w związku ze stanem nietrzeźwości lub stanem po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa
4. WARTA nie odpowiada również za szkody:

- 1) polegające na utraconych korzyściach, które zaistniały w związku ze świadczonymi usługami Assistance,
- 2) powstałe w wyniku działania zwierząt należących do Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.
5. Ponadto, z usług Assistance wyłączone są świadczenia związane z:
- 1) zdarzeniami spowodowanymi umyślnie przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 2) zdarzeniami powstałymi na skutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że wypłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
- 3) kolejną (drugą) interwencją danego specjalisty, jeśli dotyczy konieczności udzielenia pomocy w tym samym przedmiocie i zakresie jak poprzednia usługa, a Ubezpieczony nie dokonał stosownych napraw,
- 4) ponoszeniem kosztów użycia sprzętu specjalistycznego, takiego jak WUKO czy kamera termowizyjna,
- 5) ponoszeniem kosztów poszukiwania przyczyny szkody, o których mowa w § 2 ust. 23 i § 5 ust. 1,
- 6) uszkodzeniami, za naprawę których odpowiadają właściwe służby administracyjne lub właściwe służby pogotowia technicznego, energetycznego, wodno-kanalizacyjnego oraz gazowego,
- 7) usiłowaniami lub popełnieniem samobójstwa lub samookaleczenia przez Ubezpieczonego,
- 8) konserwacji ruchomości domowych lub stałych elementów,
- 9) naprawą wad, za które odpowiedzialność ponosi producent,
- 10) pokryciem kosztów zakupu leków, materiałów higienicznych oraz podstawowych artykułów spożywczych,
- 11) chorobami: przewlekłymi lub psychicznymi oraz ich zaostrzeniami, a także usługi:
- 12) wykonywane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 13) elektryka lub technika urządzeń grzewczych związane z uszkodzeniami żarówek, lampek kontrolnych, przedłużaczy, itp.
6. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub brak możliwości realizacji świadczeń lub udzielenia informacji, jeśli są one spowodowane działaniem siły wyższej takiej jak: strajki, niepokoje społeczne, zamieszki, akty terrorystyczne, sabotaż, wojna (również domowa), skutki promieniowania radioaktywnego, a także ograniczeniami w poruszaniu się wynikającymi z decyzji władz administracyjnych, awarią urządzeń telekomunikacyjnych.

Limity odpowiedzialności § 14

Poniższa tabela przedstawia limity usług w 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia dla poszczególnych rodzajów Assistance:

Assistance katastroficzny – łączny limit 15.000 zł na zdarzenie, niezależnie od liczby usług	
Powrót do domu	1 raz
Dozór mienia	do 5 dni
Transport mienia	1 raz
Przechowanie mienia	do 90 dni
Transport Ubezpieczonego	1 raz
Zakwaterowanie Ubezpieczonego	do 90 dni
Assistance domowy	
Pomoc interwencyjna (z wyłączeniem interwencji ślusarza)	2 razy
Interwencja ślusarza	2 razy
Wyłączenie alarmu	1 raz
Przeгляд instalacji	2 razy
Assistance medyczny – łączny limit 1.500 zł na zdarzenie, niezależnie od liczby usług:	
Wizyta lekarza	1 raz
Transport medyczny	2 razy
Dostarczenie leków i innych środków	2 razy
Opieka pielęgniarska	do 3 dni
Wizyta psychologa	1 raz
Infolinia medyczna	bez limitu

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM

Przedmiot i zakres ubezpieczenia § 15

1. Na wniosek Ubezpieczającego, po opłaceniu składki, ubezpieczeniem może być objęta odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym (OC).
2. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego i osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, jeżeli w związku z czynnościami w życiu prywatnym lub posiadaniem mienia są oni zobowiązani, w myśl przepisów prawa, do naprawienia szkody wyrządzonej osobie trzeciej w następstwie czynu niedozwolonego.
3. Przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna pomocy domowej, jeśli w związku z wykonywaniem prac pomocniczych w gospodarstwie domowym Ubezpieczonego jest ona zobowiązana, w myśl przepisów prawa, do naprawienia szkody wyrządzonej osobie trzeciej w następstwie czynu niedozwolonego.
4. Do szkód objętych ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszych OWU zalicza się m.in. szkody powstałe lub spowodowane:
- 1) w związku z:
- a) posiadaniem domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, garażu, innego budynku lub malej architektury,
- b) budową domu jednorodzinnego, lokalu mieszkalnego, domu letniskowego, garażu, innego budynku lub malej architektury,
- c) posiadaniem niezabudowanych gruntów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- d) pęknięciem, oderwaniem lub odczepieniem wężyka,
- e) sprawowaniem opieki nad niepełnoletnimi dziećmi lub osobami niepełnosprawnymi,
- f) użytkowaniem roweru, hulajnogi, wózka inwalidzkiego lub dziecięcego,
- g) amatorskim uprawianiem sportu,
- h) posiadaniem lub użytkowaniem urządzeń pływających, o których mowa w § 2 ust. 79 pkt 1,
- i) posiadaniem lub użytkowaniem urządzeń latających,
- j) użytkowaniem pomieszczeń podczas wyjazdów turystycznych,
- 2) przez zwierzęta domowe,
- 3) w trakcie drogi do lub z pracy/szkoly,

- 4) przez Ubezpieczonego najemcom (w mieniu należącym do najemcy),
  - 5) w trakcie innych czynności w życiu prywatnym, o których mowa w § 2 ust. 8.
5. WARTA przyjmuje odpowiedzialność w przypadku, gdy szkoda została wyrządzona poszkodowanemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą (z wyłączeniem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (USA) i Kanady), o ile zdarzenie powodujące szkodę powstało w okresie ubezpieczenia.

Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia

§ 16

1. Na wniosek Ubezpieczającego, po opłaceniu dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może zostać rozszerzony o:
  - 1) **OC najemcy** – obejmuje szkody rzeczowe powstałe w nieruchomości oraz mieniu ruchomym stanowiącym wyposażenie nieruchomości, z której Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, zawartej w formie pisemnej,
  - 2) **OC lokator** – obejmuje szkody rzeczowe powstałe w mieniu osób trzecich podczas korzystania przez lokatora/najemcę z nieruchomości, którą Ubezpieczony użyczył mu na podstawie umowy najmu, zawartej w formie pisemnej. W ramach niniejszego rozszerzenia lokatora uważa się za Ubezpieczonego,
  - 3) **OC mienie powierzone** – obejmuje szkody rzeczowe powstałe w przedmiotach służbowych lub wypożyczonych, o których mowa w § 2 ust. 45 i 46. Mienie powierzone nie obejmuje:
    - a) urządzeń pływających, o których mowa w § 2 ust. 79 pkt 2,
    - b) pojazdów mechanicznych,
    - c) statków powietrznych, za wyjątkiem urządzeń latających, o których mowa w § 2 ust. 78,
  - 4) **OC usługi turystyczne** – obejmuje szkody osobowe i rzeczowe powstałe z tytułu świadczenia usług turystycznych w miejscu prowadzenia działalności turystycznej.
2. Rozszerzenia, o których mowa w ust. 1 mogą mieć zastosowanie wyłącznie do odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez:
  - 1) Ubezpieczonego,
  - 2) małżonka lub osobę pozostającą faktycznie w trwałym pożyciu z Ubezpieczonym,
  - 3) dzieci, pasierbów, dzieci przysposobione oraz przyjęte na wychowanie przez Ubezpieczonego, do ukończenia przez nie 25. roku życia,
 pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 17

1. O ile nie umówiono się inaczej, WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe:
  - 1) w związku z korzystaniem przez Ubezpieczonego z wynajmowanej nieruchomości, z wyłączeniem wyjazdów turystycznych,
  - 2) w związku z korzystaniem przez lokatora z nieruchomości Ubezpieczonego,
  - 3) w mieniu powierzonym, obejmującym przedmioty służbowe lub wypożyczone,
  - 4) z tytułu świadczenia usług turystycznych.
2. Ponadto WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe:
  - 1) na terytorium USA i Kanady,
  - 2) na skutek siły wyższej,
  - 3) w środowisku naturalnym, polegające na jego zanieczyszczeniu lub skażeniu oraz w drzewostanie lasów i parków,
  - 4) w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, dokumentach i innych nośnikach danych, planach, zbiorach archiwalnych,
  - 5) w zbiorach kolekcjonerskich, dziełach sztuki i w biżuterii,
  - 6) w związku z:
    - a) posiadaniem, użytkowaniem, uruchamianiem lub prowadzeniem pojazdów mechanicznych w rozumieniu Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK z dnia 22.05.2003 r. z późn. zm.,
    - b) posiadaniem, użytkowaniem, uruchamianiem lub prowadzeniem urządzeń pływających, o których mowa w § 2 ust. 79 pkt 2,
    - c) posiadaniem, użytkowaniem, uruchamianiem lub prowadzeniem statków powietrznych, z wyłączeniem urządzeń latających,
    - d) posiadaniem lub używaniem w celach rekreacyjnych koni, a także zaprzęgów konnych, chyba, że ochrona została rozszerzona o OC usługi turystyczne,
    - e) posiadaniem lub użyciem broni palnej, gazowej lub pneumatycznej oraz środków pirotechnicznych,
    - f) wyczynowym uprawianiem sportów, a także uprawianiem sportów ekstremalnych,
    - g) posiadaniem nieruchomości poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
    - h) działaniami wojennymi, rewolucją, rewoltą, zamieszkaniami, niepokojami społecznymi, strajkami, aktami terrorystycznymi lub aktami sabotażu.
3. WARTA nie ponosi także odpowiedzialności za szkody spowodowane:
  - 1) w związku ze stanem nietrzeźwości Ubezpieczonego, osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym albo stanem po użyciu przez nich alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa,
  - 2) winą umyślną Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 3) przez Ubezpieczonego osobom pozostającym z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub pomocy domowej w trakcie wykonywania przez nią czynności pomocniczych w gospodarstwie domowym, jak również za szkody wyrządzone przez osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym lub pomoc domową Ubezpieczonemu albo sobie nawzajem, długotrwałym działaniem wstrząsów, hałasu, zagrzybienia, wilgoci,
  - 4) bezpośrednio lub pośrednio w wyniku emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji,
  - 5) wycinką drzew dokonywaną przez Ubezpieczonego, osoby bliskie pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, pomoc domową bez stosownych zezwoleń i uprawnień, przez zwierzęta hodowlane i zwierzęta inne niż domowe, określone w § 2 ust. 93.
  - 6) przez wirusy lub innego rodzaju programy zakłócające pracę komputera, jego programów i sieci, w tym korzystanie z Internetu.
4. WARTA nie odpowiada także za szkody będące wynikiem przeniesienia chorób:
  - 1) zakaźnych (w tym wirusa HIV),
  - 2) przez zwierzęta stanowiące własność lub pozostające pod opieką Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym.
5. WARTA nie zwraca kosztów nałożenia grzywny, kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym również odszkodowań o charakterze karnym.
6. W przypadku rozszerzenia odpowiedzialności o szkody w związku ze świadczeniem usług turystycznych, WARTA nie ponosi również odpowiedzialności za szkody spowodowane:
  - 1) spożyciem żywności, przy której wytwarzaniu, przetwarzaniu lub podawaniu brała udział osoba nieposiadająca aktualnych wymaganych przepisami badań lekarskich,
  - 2) rażącym naruszeniem obowiązujących przepisów sanitarnych,
  - 3) przez produkt żywnościowy, którego okres przydatności do spożycia minął,
  - 4) spożyciem nieprzetworzonych produktów leśnych lub zwierziny łownej,
  - 5) świadczeniem usług, o których mowa w § 2 ust. 80 – bez posiadania stosownych uprawnień przez Ubezpieczonego lub osobę, której Ubezpieczony powierzył wykonanie usługi,
  - 6) nieprzestrzeganiem przez turystę regulaminów lub instrukcji określających zasady pobierania nauki jazdy konnej, wypożyczania i korzystania z urządzeń pływających,
  - 7) użytkowaniem przez turystę rowerów w sposób niezgodny z ich przeznaczeniem,
  - 8) przez podmioty, którym Ubezpieczony powierzył wykonanie usługi,
  - 9) przerwą w dostarczaniu energii elektrycznej lub innych mediów,
  - 10) przez wirusy lub innego rodzaju programy zakłócające pracę komputera, jego programów i sieci, w tym korzystanie z Internetu.
7. Ponadto odpowiedzialnością WARTY w przypadku rozszerzenia odpowiedzialności o szkody w związku ze świadczeniem usług turystycznych nie są objęte szkody powstałe w mieniu turystów obejmującym:

- 1) biżuterię, wyroby ze złota, srebra, innych metali lub kamieni szlachetnych, monety złote lub srebrne, gotówkę, karty płatnicze, inne krajowe środki płatnicze, papiery wartościowe, dokumenty, dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie, sprzęt elektroniczny, audiowizualny, fotograficzny, komputerowy oraz instrumenty muzyczne, urządzenia dostępne do internetu, telewizji, telefonii, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej, sprzęt turystyczny, sportowy, rehabilitacyjny,
- 2) futra i odzież skórzaną,
- 3) zwierzęta,
- 4) pojazdy mechaniczne, przyczepy turystyczne, namioty oraz ich wyposażenie albo rzeczy w nich pozostawione,
- 5) rowery, wózki dziecięce i inwalidzkie.

Suma gwarancyjna

§ 18

1. Sumę gwarancyjną określa Ubezpieczający i nie może być ona niższa niż 10.000zł.
2. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia, łącznie dla szkód osobowych i rzeczowych.
3. Suma gwarancyjna w każdym 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania i może być uzupełniona w granicach limitu określonego w ust. 1, po opłaceniu dodatkowej składki (doubezpieczenie) zgodnie z postanowieniami § 44.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, dla umów zawartych na okres 36. miesięcy suma gwarancyjna w każdej rocznicy początku okresu ubezpieczeniowej powraca do wartości zadeklarowanych w dniu zawarcia umowy.
5. W przypadku podniesienia sumy gwarancyjnej w danym 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia, suma gwarancyjna w kolejnym 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia powraca do wartości zadeklarowanej w dniu zawarcia umowy, z uwzględnieniem doublebezpieczenia.
6. W ramach ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej, odpowiedzialność WARTY ograniczona jest za szkody:
  - 1) dla poszczególnych rozszerzeń – do wskazanych poniżej limitów:

OC najemca	50%
OC lokator	50%
OC mienie powierzone	10%
OC usługi turystyczne	100%

- 2) w związku z posiadaniem lub używaniem urządzeń latających – do 20%, nie więcej niż 3.000 zł.

Pakiet korzyści w ubezpieczeniu OC

§ 19

W ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, WARTA w granicach sumy gwarancyjnej odpowiada za poniższe koszty do wysokości wskazanego limitu:

koszty akcji ratowniczej	100%
koszty rzeczoznawców	
koszty postępowania procesowego	
rażące niedbalstwo	100%

Ustalenie wysokości odszkodowania w ubezpieczeniu OC

§ 20

1. WARTA wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Odszkodowanie jest wypłacane w ciągu 30 dni od daty otrzymania przez WARTĘ zgłoszenia szkody.
3. Jeżeli w terminie określonym w ust. 2 wyjaśnienie okoliczności koniecznych dla ustalenia odpowiedzialności WARTY lub wysokości odszkodowania nie jest możliwe, WARTA wypłaca odszkodowanie w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Bezsprawną część odszkodowania WARTA wypłaca w terminie określonym w ust. 2.
4. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż w zgłoszonym rozszczeniu, WARTA – w terminach określonych w ust. 2 i 3 – informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem, ze wskazaniem na okoliczności i podstawy prawne oraz poniesieniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
5. WARTA zastrzega sobie prawo do weryfikacji zasadności zgłoszonych roszczeń, poprzez dokonanie oględzin oraz weryfikację faktur lub rachunków, lub kosztorysów składanych przez poszkodowanego, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania w celu ustalenia okoliczności zdarzenia i wysokości odszkodowania.

UBEPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 21

1. Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki umowa ubezpieczenia mienia może zostać rozszerzona o ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków (NNW).
2. Ubezpieczenie NNW zawierane jest przy jednoczesnym zawarciu umowy ubezpieczenia mienia lub w trakcie jej trwania.
3. Ubezpieczeniem mogą być objęte następstwa nieszczęśliwych wypadków Ubezpieczonego oraz osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, zaistniałe w okresie ubezpieczenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą.
4. Umowa ubezpieczenia zawierana jest w Wariancie Standard, w formie imiennej na rzecz osób wskazanych w dokumencie ubezpieczenia.
5. Zakres ubezpieczenia obejmuje następujące rodzaje i wysokości świadczeń:
  - 1) stały uszczerbek na zdrowiu – wysokość świadczenia odpowiada orzeczonemu procentowi stałego uszczerbku na zdrowiu w odniesieniu do sumy ubezpieczenia NNW określonej w umowie ubezpieczenia. Procent stałego uszczerbku na zdrowiu określają lekarze powołani przez WARTĘ na podstawie „Tabeli norm oceny procentowej stałego uszczerbku na zdrowiu TUIR „WARTA” S.A.”, która dostępna jest na stronie internetowej www.warta.pl,
  - 2) śmierć – wysokość świadczenia wynosi 100% sumy ubezpieczenia NNW określonej w umowie ubezpieczenia,
  - 3) zakup przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych – zwrot kosztów zakupu lub naprawy przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych poniesionych przez Ubezpieczonego wskutek Jego nieszczęśliwego wypadku. Zwrot kosztów następuje pod warunkiem, że zakup lub naprawa zlecone zostały przez lekarza oraz miały miejsce w okresie 2 lat od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku. WARTA zwraca Ubezpieczonemu koszty zakupu przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych w wysokości poniesionych kosztów, jednak nie więcej niż 10% sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia,
  - 4) całkowita niezdolność do pracy – wysokość świadczenia odpowiada 100% sumy ubezpieczenia NNW określonej w umowie ubezpieczenia. Świadczenie wypłacane jest w przypadku całkowitej niezdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy zarobkowej spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem orzeczonej:
    - a) przez lekarza orzecznika ZUS lub inny organ uprawniony do orzekania w tym zakresie,
    - b) najpóźniej do końca 24 miesiąca od dnia zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.

6. Niezależnie od świadczeń objętych umową ubezpieczenia, WARTA zwraca Ubezpieczonemu – w granicach sumy ubezpieczenia – niezbędne wydatki poniesione na terenie Rzeczypospolitej Polskiej na:
- 1) przejazdy najtańszym środkiem lokomocji do wskazanych przez WARTĘ lekarzy oraz na zleconą przez WARTĘ obserwację kliniczną,
  - 2) uzgodnione badania lekarskie zlecone przez WARTĘ.

Pakiet korzyści w ubezpieczeniu NNW
§ 22

W ramach ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, WARTA w granicach sumy ubezpieczenia odpowiada za poniższe koszty do wysokości wskazanego limitu:

czasowa niezdolność do nauki lub pracy	2% sumy ubezpieczenia dziennie przez max 30 dni
leczenie nnw	7% sumy ubezpieczenia nie więcej niż 1.000 zł
dostosowanie miejsca zamieszkania	1.000 zł

- 1) **czasowa niezdolność do nauki lub pracy** – świadczenie przysługuje w przypadku stwierdzenia niezdolności do nauki lub do pracy potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim wystawionym na stosownym druku i wypłacany jest:
  - a) od 1-go dnia niezdolności do nauki lub pracy – w przypadku leczenia szpitalnego, trwającego minimum 5 dni,
  - b) od 15-go dnia niezdolności do nauki lub pracy – w przypadku leczenia ambulatoryjnego. Świadczenie jest wypłacane wyłącznie z tytułu nieszczęśliwych wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. WARTA zastrzega sobie prawo do odmowy tego świadczenia, gdy Ubezpieczony podczas jego pobierania wykonywał pracę lub uczęszczał na zajęcia szkolne.
- 2) **leczenie następstw nieszczęśliwych wypadków** – zwrot poniesionych kosztów leczenia. Za koszty leczenia uważa się wydatki poniesione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej powstałe z tytułu:
  - a) udzielenia doraźnej pomocy lekarskiej lub ambulatoryjnej,
  - b) pobytu w szpitalu, badań, zabiegów i operacji (z wyłączeniem operacji plastycznych),
  - c) nabycia niezbędnych lekarstw i środków opatrunkowych przepisanych przez lekarza.
 Zwrot kosztów leczenia następuje w oparciu o dostarczone rachunki i dowody opłat określające dane osobowe osoby korzystającej ze świadczeń medycznych oraz wskazujące zakres wykonanych świadczeń medycznych, pod warunkiem, że poniesione zostały w okresie nie dłuższym niż 2 lata od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku oraz nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innej umowy ubezpieczenia.
- 3) **dostosowanie miejsca zamieszkania** – zwrot kosztów dostosowania miejsca ubezpieczenia. Jeżeli nieszczęśliwy wypadek skutkuje całkowitym paraliżem wszystkich czterech kończyn lub całkowitym paraliżem dolnej połowy ciała lub odjęciem obu dolnych kończyn Ubezpieczonemu, WARTA zwróci wynikające z konieczności dostosowania do potrzeb inwalidy koszty adaptacji lub zmiany miejsca zamieszkania. Zwrot kosztów następuje na podstawie rachunków.

Wyłączenia odpowiedzialności NNW
§ 23

WARTA nie odpowiada za następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałe na skutek:

- 1) działań Ubezpieczonego będącego w stanie nietrzeźwości albo po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa,
- 2) umyślnego działania Ubezpieczonego,
- 3) rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba, że wypłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
- 4) prowadzenia przez Ubezpieczonego wszelkiego rodzaju środków transportu bez wymaganych prawem danego kraju uprawnień, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody,
- 5) udziału wbrew miejscowemu prawu i zakazom władz lokalnych,
- 6) posługiwania się wszelkiego rodzaju materiałami wybuchowymi, ogniami sztucznymi, petardami,
- 7) przebywania Ubezpieczonego na obszarach, na których obowiązuje zakaz poruszania się bądź korzystania z nich np. szlaki turystyczne, trasy zjazdowe, akweny wodne,
- 8) uczestnictwa w zawodach, treningach, zgrupowaniach oraz obozach sportowych nieobjętych programem szkolnym,
- 9) uprawiania sportów ekstremalnych,
- 10) wyczynowego uprawiania sportu,
- 11) usiłowania lub popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa, samobójstwa lub samookaleczenia,
- 12) działań wojennych, stanu wyjątkowego, albo w związku z udziałem Ubezpieczonego w strajkach, zamieszkach, rozruchach, bójkach (z wyjątkiem działania w obronie koniecznej), akcjach protestacyjnych, blokadach dróg, aktach terrorizmu, sabotażu lub podobnych aktach niepokoju społecznych,
- 13) napadów epileptycznych,
- 14) uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem oraz zabiegami leczniczymi bez względu na to przez kogo były wykonywane,
- 15) chorób przewlekłych,
- 16) chorób zawodowych,
- 17) zaburzeń nerwowych lub psychicznych Ubezpieczonego,
- 18) zawału serca lub udaru mózgu.

Suma ubezpieczenia NNW
§ 24

1. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający i nie może być ona niższa niż 5.000 zł.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY w odniesieniu do każdego zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
3. Każda z osób ubezpieczonych w ramach umowy ubezpieczenia objęta jest ochroną ubezpieczeniową do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w tej umowie.

Ustalenie i wypłata świadczenia (odszkodowania)
§ 25

1. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia i jego wysokości następuje na podstawie przedłożonych przez Ubezpieczonego dokumentów, z tym, że WARTA ma prawo ich weryfikacji oraz zasięgnięcia opinii specjalistów.
2. Dowodami potwierdzającymi zgłoszone roszczenie, są w szczególności:
  - 1) pełna dokumentacja medyczna z przebiegu leczenia powypadkowego,
  - 2) dokumentacja medyczna sprzed wypadku,
  - 3) rachunki lub dowody opłat za naprawę/zakup przedmiotów ortopedycznych/środków pomocniczych, umożliwiające identyfikację osoby poddanej leczeniu.
3. Świadczenie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu wypłacane jest w wysokości takiego procentu sumy ubezpieczenia w jakim Ubezpieczony doznał stałego uszczerbku na zdrowiu.
4. Procent stałego uszczerbku na zdrowiu WARTA określa w podstawie dokumentów przedłożonych przez Ubezpieczonego oraz „Tabeli norm oceny procentowej stałego uszczerbku na zdrowiu TUIR „WARTA” S.A.”, która dostępna jest na stronie internetowej www.warta.pl.
5. W przypadku dłuższego leczenia procent stałego uszczerbku na zdrowiu określa się najpóźniej w 24. miesiącu od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku.
6. W przypadku utraty lub uszkodzenia organu, narządu czy układu, których funkcje przed wypadkiem były już upośledzone wskutek choroby lub stałego uszczerbku na zdrowiu, procent stałego

uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem określa się jako różnicę pomiędzy stopniem uszczerbku na zdrowiu po wypadku, a stanem przed tym wypadkiem.

7. Jeżeli wskutek nieszczęśliwego wypadku objętego odpowiedzialnością WARTY Ubezpieczony zmarł przed upływem dwóch lat od dnia wypadku, WARTA wypłaca osobie uprawnionej jednorazowo świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia.
8. Jeżeli Ubezpieczony otrzymał jednorazowe świadczenie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego samego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się po potrąceniu wypłaconej uprzednio kwoty.
9. Jeżeli Ubezpieczony zmarł po ustaleniu procentu stałego uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie pozostaje w związku przyczynowym z nieszczęśliwym wypadkiem, niewypłacone przed śmiercią Ubezpieczonemu świadczenie za stały uszczerbek na zdrowiu wypłaca się osobie uprawnionej, a w razie braku takiej osoby zwraca się udokumentowane koszty pogrzebu w granicach tego odszkodowania osobie, która te koszty poniosła.
10. Jeżeli procent stałego uszczerbku na zdrowiu nie został ustalony przed śmiercią Ubezpieczonego, jako procent stałego uszczerbku na zdrowiu przyjmuje się przypuszczalny procent stałego uszczerbku na zdrowiu według oceny lekarzy WARTY.
11. Zobowiązania wynikające z umowy ubezpieczenia NNW realizowane są na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w złotych.

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU POZA DOMEM

Przedmiot i zakres ubezpieczenia
§ 26

1. Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniem może zostać objęty sprzęt Ubezpieczonego i osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, określony w § 2 ust. 60.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęty jest również sprzęt poza miejscem ubezpieczenia, stanowiący przedmioty służbowe lub przedmioty wypożyczone, o których mowa w § 2 ust. 45 i 46.
3. Ubezpieczenie sprzętu zawierane jest przy jednoczesnym zawarciu umowy ubezpieczenia ruchomości domowych w domu jednorodzinnym lub w lokalu mieszkalnym, lub w trakcie jej trwania.
4. WARTA odpowiada za szkody powstałe poza miejscem ubezpieczenia, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą.
5. Umowę ubezpieczenia zawiera się w Wariancie Standard obejmującym usiłowanie lub dokonanie rabunku.

Wyłączenia odpowiedzialności
§ 27

1. WARTA nie odpowiada za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym w związku ze stanem nietrzeźwości lub stanem po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa.
2. WARTA nie odpowiada również za szkody wynikające z:
  - 1) umyślnego działania Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 2) rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
  - 3) naturalnego zużycia lub wewnętrznego rozkładu, a odnośnie przedmiotów tłukących się lub w opakowaniu szklanym – potłuczenia lub utraty wartości uszkodzonego przedmiotu,
  - 4) konfiskaty, zatrzymania lub zniszczenia przez organy państwa,
  - 5) działań wojennych, strajków, stanu wyjątkowego, zamieszek, rozruchów, aktów terrorystycznych.
3. Dodatkowo WARTA nie odpowiada za następujące przedmioty:
  - 1) części do sprzętu turystycznego, sportowego, rehabilitacyjnego, samochodów, motocykli, motorowerów,
  - 2) rowery wraz z wyposażeniem,
  - 3) komplet kół lub opon sezonowych, bagażniki samochodowe,
  - 4) służące wyłącznie działalności gospodarczej, handlowej, produkcyjnej lub usługowej,
  - 5) służące celom promocji lub prezentacji,
  - 6) mienie przesiedleńcze.

Suma ubezpieczenia
§ 28

1. Sumę ubezpieczenia sprzętu poza domem określa Ubezpieczający i nie może być wyższa niż 2.000 zł.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY dla umów zawartych na okres 12. miesięcy.
3. Suma ubezpieczenia w każdym 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania i może być uzupełniona w granicach limitu określonego w ust. 1, po opłaceniu dodatkowej składki (doubezpieczenie) zgodnie z postanowieniami § 44.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, dla umów zawartych na okres 36. miesięcy suma ubezpieczenia w każdej rocznicy początku ochrony ubezpieczeniowej powraca do wartości zadeklarowanej w dniu zawarcia umowy.
5. W przypadku podniesienia sumy ubezpieczenia w danym 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia, suma ubezpieczenia w każdym kolejnym 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia powraca do wartości zadeklarowanej w dniu zawarcia umowy, z uwzględnieniem doublebezpieczenia.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania
§ 29

1. Wysokość szkody w ubezpieczeniu sprzętu poza domem ustala się zgodnie z zasadami określonymi w § 9.
2. Odszkodowanie wypłaca się zgodnie z postanowieniami § 10.

UBEZPIECZENIE ROWERU POZA DOMEM

Przedmiot i zakres ubezpieczenia
§ 30

1. Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniem może zostać objęty rower znajdujący się pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.
2. Ubezpieczenie roweru poza miejscem ubezpieczenia zawierane jest przy jednoczesnym zawarciu umowy ubezpieczenia ruchomości domowych w domu jednorodzinnym lub w lokalu mieszkalnym, lub w trakcie jej trwania.
3. WARTA odpowiada za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, poza miejscem ubezpieczenia, wskazanym w dokumencie ubezpieczenia.
4. Zakres ubezpieczenia obejmuje:
  - 1) usiłowanie lub dokonanie rabunku,
  - 2) wypadek rowerowy, oraz następujące zdarzenia losowe:
  - 3) powódź,
  - 4) pożar,
  - 5) silny wiatr,
  - 6) trzęsienie ziemi,
  - 7) wybuch.

Pakiet korzyści w ubezpieczeniu roweru (Assistance rowerowy)
§ 31

1. W ramach ubezpieczenia roweru poza domem, WARTA zapewnia następujące usługi assistance:
  - 1) transport roweru – zorganizowanie i pokrycie kosztów przewozu roweru oraz Ubezpieczonego z miejsca zdarzenia do miejsca zamieszkania lub do najbliższego serwisu rowerowego po

Suma ubezpieczenia

§ 33

- Sumę ubezpieczenia roweru poza domem określa Ubezpieczający i nie może być wyższa niż 5.000 zł.
- Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY dla umów zawartych na okres 12. miesięcy.
- Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania i może być uzupełniona w granicach limitu określonego w ust. 1, po opłaceniu dodatkowej składki (doubezpieczenia) zgodnie z postanowieniami § 44.
- Z zastrzeżeniem ust. 5, dla umów zawartych na okres 36. miesięcy suma ubezpieczenia w każdej rocznicę początku ochrony ubezpieczeniowej powraca do wartości zadeklarowanej w dniu zawarcia umowy.
- W przypadku podniesienia sumy ubezpieczenia w danym 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia, suma ubezpieczenia w każdym kolejnym 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia powraca do wartości zadeklarowanej w dniu zawarcia umowy, z uwzględnieniem doublebezpieczenia.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 34

- Wysokość szkody w ubezpieczeniu rowerów poza miejscem ubezpieczenia ustala się zgodnie z zasadami określonymi w § 9.
- Odszkodowanie wypłaca się zgodnie z postanowieniami § 10.

UBEZPIECZENIE UTRATY CZYNZSU

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 35

- Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniem może zostać objęta utrata czynszu należnego Ubezpieczonemu z tytułu wynajmu domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego (w całości lub w części) na cele mieszkalne.
- Ubezpieczenie utraty czynszu zawierane jest przy jednoczesnym zawarciu umowy ubezpieczenia domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego, posiadających pozwolenie na użytkowanie bądź stałych elementów lokalu mieszkalnego lub w trakcie jej trwania.
- Warunkiem odpowiedzialności WARTY jest forma pisemna umowy najmu.
- Zakres ubezpieczenia obejmuje utracony czynsz w przypadku, gdy na skutek zdarzenia losowego, określonego w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a-s dom jednorodzinny lub lokal mieszkalny lub jego część zostały zniszczone lub uszkodzone i znajdują się w stanie wykluczającym dalsze w nich zamieszkiwanie oraz najemca jest zwolniony z zapłaty czynszu (lub jego części) zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.
- WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową utracony czynsz przez okres równy technologicznemu czasowi naprawy lub odbudowy uszkodzonego lub zniszczonego domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące od zajścia zdarzenia losowego, które spowodowało utratę czynszu i nie dłuższy niż do dnia, w którym dom jednorodzinny lub lokal mieszkalny znowu nadają się do zamieszkania. Dom jednorodzinny lub lokal mieszkalny nadają się do zamieszkania, jeśli działa w nich instalacja grzewcza, wodna, kanalizacyjna i elektryczna oraz zostały ukończone w nich prace malarskie, tapicerskie, parkieciarskie, glazurnicze i została podłączona kuchnia gazowa lub elektryczna.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 36

Oprócz wyłączeń odpowiedzialności WARTY określonych w § 6, WARTA nie odpowiada dodatkowo za szkody:

- powstałe w okresie wypowiedzenia umowy najmu,
- powstałe lub zwiększone wskutek:
  - braku wystarczających środków finansowych niezbędnych do odtworzenia mienia dotkniętego szkodą w jak najkrótszym czasie,
  - decyzji właściwych organów administracji lokalnej lub państwowej, które uniemożliwiają lub opóźniają odtworzenie zniszczonego mienia,
  - opóźnienia zamieszkania lub wznowienia działalności w wyniku decyzji Ubezpieczonego.

Suma ubezpieczenia

§ 37

- Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający i nie może być ona wyższa niż 2.000 zł.
- Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY dla umów zawartych na okres 12. miesięcy.
- Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania i nie może być uzupełniona.
- Dla umów zawartych na okres 36. miesięcy suma ubezpieczenia w każdą rocznicę początku ochrony ubezpieczeniowej powraca do wartości zadeklarowanej w dniu zawarcia umowy.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 38

- Wysokość szkody w ubezpieczeniu utraty czynszu ustala się na podstawie postanowień umowy najmu dotyczącej domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego w których wystąpiła szkoda – jako wartość czynszu ustalonego w umowie najmu, nie więcej jednak niż suma ubezpieczenia.
- Odszkodowanie wypłaca się zgodnie z postanowieniami § 10.

UBEZPIECZENIE NAGROBKÓW

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 39

- Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki umowa ubezpieczenia mienia może zostać rozszerzona o ubezpieczenie nagrobków.
- Ubezpieczenie nagrobków zawierane jest przy jednoczesnym zawarciu umowy ubezpieczenia domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego, posiadających pozwolenie na użytkowanie bądź stałych elementów lokalu mieszkalnego lub ruchomości domowych, lub w trakcie jej trwania.
- WARTA odpowiada za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Zakres ubezpieczenia obejmuje:
  - dewastację,
  - powódź,
  - pożar,
  - silny wiatr,
  - trzęsienie ziemi,
  - uderzenie pojazdu mechanicznego,
  - upadek drzew lub masztów,
  - upadek pojazdu powietrznego,a także
9) kradzież z włamaniem.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 40

- WARTA nie odpowiada za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym w związku ze stanem nietrzeźwości lub stanem po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa.
- Ponadto ubezpieczeniem nie są objęte szkody wynikające z:
  - umyślnego działania Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba, że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
- WARTA nie odpowiada również za szkody:
  - nieprzekraczające w dniu ustalenia odszkodowania 100 zł,

drogach publicznych, jeżeli miała miejsce awaria roweru, której usunięcie nie jest możliwe na miejscu zdarzenia lub jego uszkodzenie na skutek wypadku rowerowego,

- transport medyczny – zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu Ubezpieczonego, który uległ wypadkowi rowerowemu z:
  - miejsca pobytu do odpowiedniej placówki medycznej wskazanej przez lekarza COK oraz z placówki medycznej do miejsca zamieszkania, zalecanym przez lekarza COK środkiem transportu,
  - placówki medycznej do innej placówki medycznej, gdy placówka, w której przebywa Ubezpieczony nie odpowiada wymogom leczenia odpowiednim dla jego stanu zdrowia lub gdy Ubezpieczony skierowany jest na badania specjalistyczne lub zabieg chirurgiczny w innej placówce medycznej,
- wizytę lekarza – zorganizowanie i pokrycie kosztów wizyty w placówce medycznej wskazanej przez COK,
- rehabilitację – zorganizowanie i pokrycie kosztów wizyty fizyoterapeuty w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego lub w poradni rehabilitacyjnej, jeśli zgodnie ze wskazaniem lekarza na podstawie dokumentacji medycznej istnieją wskazania do rehabilitacji, do maksymalnej kwoty 500 zł,
- sprzęt rehabilitacyjny – zorganizowanie i pokrycie kosztów wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego, jeśli zgodnie ze wskazaniem lekarza na podstawie dokumentacji medycznej Ubezpieczonego istnieją wskazania do jego stosowania, do maksymalnej kwoty 500 zł,
- opiekę pielęgniarską – zorganizowanie i pokrycie kosztów opieki pielęgniarskiej w miejscu ubezpieczenia po zakończeniu hospitalizacji, trwającej przez okres dłuższy niż 5 dni, w związku ze stwierdzoną przez lekarza COK medycznie uzasadnioną koniecznością pomocy w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego,
- osobisty opiekun – rezerwacja biletów i organizacja transportu Ubezpieczonego wraz z rowerem następującymi środkami lokomocji: autobus, pociąg, samolot. Koszty transportu pokrywane są przez Ubezpieczonego,
- infolinia rowerowa – udzielanie telefonicznych informacji o:
  - adresach i godzinach otwarcia sklepów i serwisów rowerowych oraz wypożyczalni rowerów,
  - impresjach i targach rowerowych,
  - dostępności i cenie literatury rowerowej,
  - szkoleniach dla rowerzystów, oraz
  - umawianie wizyt w serwisach rowerowych.
- Usługi assistance wymienione w ust. 1 pkt 2 – 6 świadczone są, jeżeli Ubezpieczony uległ nieszczęśliwemu wypadkowi na rowerze na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Usługi Assistance świadczone są za pośrednictwem COK i obejmują zorganizowanie albo zorganizowanie i pokrycie kosztów tych usług.
- Poniższa tabela przedstawia limity usług w 12. miesięcznym okresie ubezpieczenia Assistance rowerowego:

Assistance rowerowy – łączny limit 1.500 zł na zdarzenie, niezależnie od liczby usług	
Transport roweru	2 razy
Transport medyczny	2 razy
Wizyta lekarza	2 razy
Rehabilitacja	1 raz
Sprzęt rehabilitacyjny	1 raz
Opieka pielęgniarska	1 raz
Osobisty opiekun	bez limitu
Infolinia rowerowa	bez limitu

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 32

- W ramach ubezpieczenia roweru poza domem oraz Assistance rowerowego, WARTA nie odpowiada za szkody:
  - wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym w związku ze stanem nietrzeźwości lub stanem po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa,
  - wynikające z:
    - umyślnego działania Ubezpieczonego lub osób pozostających z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
    - rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
    - popelnienia lub usiłowania popelnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa, a także związane z działaniami wbrew prawu i zakazom władz lokalnych,
  - powstałe w związku z:
    - uprawianiem sportu wyczynowo lub uprawianiem sportów ekstremalnych,
    - użytkowaniem roweru niezgodnie z jego przeznaczeniem.
- W ramach ubezpieczenia roweru poza domem WARTA nie odpowiada ponadto za szkody polegające na:
  - wgnieceniu, zarysowaniu, zdrapaniu i innych uszkodzeniach niemających wpływu na możliwość użytkowania roweru zgodnie z jego przeznaczeniem (uszkodzenia o charakterze estetycznym),
  - wymianie następujących materiałów i elementów, które uległy normalnemu zużyciu wskutek eksploatacji: opon, dętek, ręczek kierownicy, linek i pancerzy, klocków hamulcowych, oświetlenia, połączenia gwintowego, naturalnego rozciągnięcia łańcucha, naturalnego zużycia zębatek tylnych i przednich w układzie napędowym roweru, części plastikowych, cięgien, chyba, że konieczność ich wymiany jest bezpośrednim następstwem wypadku objętego umową ubezpieczenia,
  - pokryciu kosztów regulacji, centrowania kół, likwidacji luzów, konserwacji i smarowania, dokręcenia połączeń gwintowych, regulacji mechanizmów, chyba, że konieczność wykonania tych prac jest bezpośrednim następstwem wypadku objętego umową ubezpieczenia,
  - powstałe:
    - w następstwie naturalnego zużycia, w tym korozji,
    - podczas kierowania rowerem przez Ubezpieczonego, nieposiadającego ważnej karty rowerowej, o ile posiadanie karty rowerowej lub innego dokumentu podczas użytkowania roweru w miejscu wystąpienia zdarzenia było wymagane prawem,
    - podczas transportu roweru innymi środkami transportu,
    - na skutek konfiskaty, zatrzymania lub zniszczenia przez uprawnione organa,
    - wskutek działań wojennych, stanu wyjątkowego, strajków, zamieszek, rozruchów.
- Niezależnie od zakresu świadczeń Assistance rowerowego, określonych w § 31 WARTA nie odpowiada za szkody polegające na:
  - utracychonych korzyściach, które zaistniały w związku ze świadczonymi usługami assistance,
  - naprawie wad, za które odpowiedzialność ponosi producent.
- WARTA nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub brak możliwości realizacji świadczeń lub udzielenia informacji, jeśli są one spowodowane siłą wyższą to jest: strajkami, niepokojami społecznymi, zamieszkami, aktami terrorystycznymi, sabotażem, wojną (również domową), skutkami promieniowania radioaktywnego, a także ograniczeniami w poruszaniu się wynikającymi z decyzji władz administracyjnych, awarią urządzeń telekomunikacyjnych.

- 2) powstałe w elementach ozdobnych niezamocowanych na stałe,
- 3) polegające na pozostawieniu otworów montażowych, resztek substancji łączących elementy nagrobka z płytami nagrobka,
- 4) będące następstwem zwykłego zużycia,
- 5) powstałe wskutek:
  - a) osuwania się lub zapadania się ziemi,
  - b) zabrudzenia, opalenia, wylania wosku,
  - c) działalności Zarządów Cmentarzy, firm pogrzebowych, kamieniarskich,
  - d) działań wojennych, stanu wyjątkowego, strajków, zamieszek, rozruchów.

Suma ubezpieczenia § 41

1. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający i nie może być wyższa niż 20.000 zł.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY dla umów zawartych na okres 12. miesięcy.
3. Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania i może być uzupełniona w granicach limitu określonego w ust. 1, po opłaceniu dodatkowej składki (doubezpieczenie) zgodnie z postanowieniami § 44.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, dla umów zawartych na okres 36.miesięcy suma ubezpieczenia w każdej rocznicę początku ochrony ubezpieczeniowej powraca do wartości zadeklarowanej w dniu zawarcia umowy.
5. W przypadku doubtbezpieczenia dokonanego w danym 12.miesięcznym okresie ubezpieczenia, suma ubezpieczenia w każdym kolejnym 12.miesięcznym okresie ubezpieczenia powraca do wartości zadeklarowanej w dniu zawarcia umowy, z uwzględnieniem doubtbezpieczenia.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania § 42

1. Wysokość szkody w ubezpieczeniu nagrobków ustala się jako:
  - 1) koszt naprawy, albo w przypadku braku możliwości naprawy
  - 2) koszt odbudowy uszkodzonego/zniszczonego obiektu z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów wraz z nakładami na roboty wykończeniowe.
2. Odszkodowanie wypłaca się zgodnie z postanowieniami § 10.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH PRZEDMIOTÓW UBEZPIECZENIA

Zawarcie umowy i okres ubezpieczenia § 43

1. Jeśli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku o ubezpieczenie, na podstawie informacji uzyskanych od Ubezpieczającego.
2. Z zastrzeżeniem ust. 6, WARTA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania od Ubezpieczającego dodatkowych informacji pozwalających na ocenę ryzyka lub od wykonania dokumentacji fotograficznej albo od dokonania oględzin przedmiotu ubezpieczenia.
3. W przypadku zawierania umów za pośrednictwem środków porozumienia na odległość, z zastosowaniem przesłanej przez WARTĘ oferty, wniosek o ubezpieczenie może być złożony drogą elektroniczną, w trakcie rozmowy telefonicznej lub z wykorzystaniem innego kanału dystrybucji. W przypadku zawierania umów za pośrednictwem Internetu, Regulamin Świadczenia Usług Drogą Elektroniczną jest udostępniony na stronie www.warta.pl.
4. Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest opłacić składkę z góry za cały okres ubezpieczenia, chyba że w umowie ubezpieczenia przyjęto inny sposób opłacenia składki.
5. W czasie trwania umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadamiać niezwłocznie WARTĘ o wszelkich zmianach okoliczności podanych we wniosku o ubezpieczenie, o którym mowa w ust. 1.
Do okoliczności tych należą w szczególności zmiany:
  - 1) danych osobowych Ubezpieczonego,
  - 2) nazwy ulicy (np. w wyniku decyzji administracyjnej),
  - 3) zabezpieczeń przeciwwłamaniowych,
  - 4) klasyfikacji palności budynku,
  - 5) właściciela budynku lub lokalu mieszkalnego (np. w wyniku sprzedaży).
6. Warunkiem zawarcia ubezpieczenia nagrobków jest załączenie przez Ubezpieczającego dokumentacji fotograficznej przedmiotu ubezpieczenia.
7. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 5 spoczywają odpowiednio na Ubezpieczonym, o ile wiaładź o zawarciu umowy na jego rachunek.
8. Zawarcie umowy ubezpieczenia WARTA potwierdza dokumentem ubezpieczenia.

Doubezpieczenie § 44

1. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia, po opłaceniu dodatkowej składki, możliwe jest zawarcie doubtbezpieczenia do umowy pierwotnej w przypadku:
  - 1) konieczności uzupełnienia sumy ubezpieczenia sprzętu poza domem, rowerem poza domem, nagrobków oraz sumy gwarancyjnej odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, w przypadku ich zmniejszenia w wyniku wypłaty odszkodowania,
  - 2) podwyższenia sumy ubezpieczenia/sumy gwarancyjnej w przypadku zwiększenia wartości ubezpieczonego przedmiotu, z wyłączeniem utraty czynszu,
  - 3) włączenia do ubezpieczenia nowego przedmiotu ubezpieczenia, dotychczas nieobjętego ochroną ubezpieczeniową.
2. Ustalona w powyższy sposób (nowa lub podwyższona) suma ubezpieczenia/suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.
3. W przypadku doubtbezpieczenia nie ulega zmianie sposób płatności składki (dla umów 12 miesięcznych – jednorazowo lub w dwóch bądź czterech ratach, dla umów 36 miesięcznych – jednorazowo lub w trzech bądź sześciu ratach) zadeklarowany w momencie zawierania umowy pierwotnej.
4. Doubezpieczenie, o którym mowa powyżej, zawierane jest na odrębnym dokumencie ubezpieczenia, w którym wskazany jest okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej. Dla umów 36.miesięcznych może to być koniec ważności polisy pierwotnej lub koniec danego 12. miesięcznego okresu ochrony.

Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności § 45

1. O ile nie umówiono się inaczej, umowę zawiera się na okres:
  - 1) 12. miesięcy
  - 2) 36. miesięcy, o ile WARTA wyrazi zgodę, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia obejmującej jedynie odpowiedzialność cywilną osób fizycznych w życiu prywatnym, okres ubezpieczenia może wynosić wyłącznie 12 miesięcy.
3. Okres ubezpieczenia wskazany jest w dokumencie ubezpieczenia.
4. O ile nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.
5. Jeżeli wskazany w umowie ubezpieczenia termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypada do dnia, w którym rozpoczyna się określony w tej umowie okres ubezpieczenia, odpowiedzialność WARTY, rozpoczyna się w dniu określonym w umowie jako początek okresu ubezpieczenia.
6. Jeżeli wskazany w umowie ubezpieczenia termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypada przed dniem, w którym rozpoczyna się określony w tej umowie okres ubezpieczenia, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona najpóźniej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu ubezpieczenia, odpowiedzialność WARTY, rozpoczyna się nie wcześniej niż od dnia następnego po zapłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty.

7. W przypadku, gdy WARTA ponosi odpowiedzialność przed opłaceniem składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, WARTA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy, wygasa ona z końcem okresu, na który przypadała niezapłacona składka.
8. W przypadku opłacania składki w ratach i nieopłacenia kolejnej raty składki w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia, WARTA może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
9. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia i ustania odpowiedzialności WARTY, stosunek ubezpieczenia wygasa.
10. Umowa rozwiązuje się i odpowiedzialność WARTY ustaje:
  - 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia,
  - 2) z upływem ostatniego dnia dodatkowego 7.dniowego terminu wskazanego w wezwaniu do zapłaty, o którym mowa w ust.8 – w przypadku niuregulowania płatności z tytułu kolejnej raty składki,
  - 3) z chwilą poinformowania Ubezpieczonego o wyczerpaniu sum ubezpieczenia, chyba że dokonano doubtbezpieczenia, zgodnie z § 44,
  - 4) z chwilą wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu lub utracie wszystkich przedmiotów ubezpieczenia,
  - 5) w przypadkach określonych w ust. 12-15.
11. W ubezpieczeniu NNW umowa rozwiązuje się i odpowiedzialność WARTY ustaje w przypadkach określonych w ust. 10 pkt. 1, 2, 5, jak również z chwilą śmierci Ubezpieczonego, o ile śmierć ta nie angażuje odpowiedzialności WARTY z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia.
12. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia:
  - 1) w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy jeżeli umowa ubezpieczenia zawarta jest na okres dłuższy niż sześć miesięcy,
  - 2) w przypadku zawierania umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość przez Ubezpieczającego będącego konsumentem, w terminie 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia doręczenia potwierdzenia zawarcia umowy, jeżeli jest to termin późniejszy.
13. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia zgodnie z ust.12 pkt.1 oraz umowy zawartej na podstawie zgody na rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej przed upływem terminu odstąpienia, o której mowa w ust.12 pkt. 2, nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim WARTA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
14. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia NNW w każdym czasie ze skutkiem natychmiastowym.
15. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę, po zawiadomieniu WARTY o zmianie właściciela tego przedmiotu, zgodnie z postanowieniami § 43 ust. 5 pkt 5. Przeniesienie tych praw wymaga pisemnej zgody WARTY.
16. Jeżeli prawa z umowy nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
17. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia zostały przeniesione, na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy. Pomimo tego przejścia obowiązków, zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

Składka za ubezpieczenie § 46

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności WARTY.
2. Wysokość składki ubezpieczeniowej, w tym w zakresie zniżek i zwwyżek, ustala się na podstawie Taryfy Stawek, obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia w zależności od:
  - 1) przedmiotu ubezpieczenia,
  - 2) adresu miejsca ubezpieczenia,
  - 3) charakteru użytkowania przedmiotu ubezpieczenia,
  - 4) zakresu ubezpieczenia,
  - 5) wysokości sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej,
  - 6) liczby osób objętych ubezpieczeniem NNW,
  - 7) okresu ubezpieczenia,
  - 8) charakteru umowy (nowa/wznowiona),
  - 9) przebiegu ubezpieczenia,
  - 10) schematu płatności składki ubezpieczeniowej.
3. W przypadku doubtbezpieczenia określonego w § 44, składka należna do zapłaty liczona jest za okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
4. Na podstawie analizy dotychczasowego przebiegu ubezpieczeń oraz oceny ryzyka, decyzją upoważnionego Członka Zarządu WARTY mogą być stosowane stawki specjalne.
5. O ile nie umówiono się inaczej, składka lub pierwsza rata składki, jeżeli ustalono w umowie ubezpieczenia taką formę płatności, powinna być zapłacona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, najpóźniej do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.
6. W przypadku płatności składki przelewem bankowym/przekazem pocztowym jako termin zapłacenia składki (raty składki) przyjmuje się datę dokonania wpłaty przez Ubezpieczającego, tj. datę potwierdzenia przez bank polecenia przelewu bądź datę stempla pocztowego na dowodzie wpłaty.
7. Kolejna rata składki powinna być opłacona (polecenie przelewu/nadanie przekazu powinno być dokonane) w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia.

Zwrot składki § 47

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa, Ubezpieczającemu lub osobie przez niego upoważnionej przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
2. Wyczerpanie sumy ubezpieczenia określonej w dokumencie ubezpieczenia wskutek wypłaty odszkodowania (odszkodowań) stanowi całkowite spełnienie świadczenia z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia i w związku z wykorzystaniem ochrony ubezpieczeniowej w całości, zwrot składki nie przysługuje.
3. Składkę podlegającą zwrotowi ustala się proporcjonalnie do niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, poczynając od dnia następnego po wygaśnięciu stosunku ubezpieczenia.

Postępowanie w przypadku powstania szkody w mieniu § 48

1. W razie zaistnienia szkody w mieniu, w tym także sprzętu poza domem, rowerze poza domem i nagrobkach Ubezpieczony obowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
  - 2) powiadomić właściwy bank o utracie karty płatniczej lub czeków w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku w terminie najpóźniej 12 godzin od ujawnienia się zdarzenia,
  - 3) powiadomić niezwłocznie, najpóźniej 12 godzin od ujawnienia się zdarzenia, miejscowy organ Policji o każdym:
    - a) przypadku kradzieży zwykłej, kradzieży z włamaniem, usiłowania lub dokonania rabunku, dewastacji oraz zgłosić wykaz utraconych (zniszczonych lub uszkodzonych) przedmiotów z podaniem ich ilości, wartości, producenta, itp. informacji
    - b) wypadku rowerowym z udziałem pojazdu mechanicznego w ruchu drogowym, w następstwie którego Ubezpieczony doznał obrażeń ciała,
  - 4) powiadomić zarządcę budynku o szkodzie powstałej w wyniku zalania lub wycieku wody najpóźniej w ciągu 2 dni od momentu ujawnienia się zdarzenia,
  - 5) uzyskać pisemne potwierdzenie lekarza weterynarii w przypadku konieczności leczenia bądź śmierci psa lub kota w wyniku nieszczęśliwego wypadku,
  - 6) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę,

- 7) niezwłocznie zgłosić szkodę do COK pod numerem telefonu wskazanym w dokumencie ubezpieczenia, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zaistnienia szkody lub uzyskania informacji o niej, jednak nie później niż w ciągu 7 dni po ustaniu okoliczności uniemożliwiających wcześniejsze zgłoszenie szkody. Następnie złożyć wypełniony i podpisany druk zgłoszenia szkody postępując zgodnie z podawanymi wskazówkami,
  - 8) złożyć w WARCIE wykaz – utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych – przedmiotów ubezpieczenia z podaniem ich ilości, wartości, roku nabycia, producenta ew. miejsca zakupu oraz inne dokumenty potwierdzające fakt posiadania danego przedmiotu – w terminie 7 dni od powiadomienia WARTY o powstaniu szkody,
  - 9) udokumentować posiadanie utraconych przedmiotów, poprzez przedstawienie dowodów zakupu, gwarancji, instrukcji obsługi, opakowań itp., z zastrzeżeniem, że udokumentowanie posiadania przedmiotów o wartości jednostkowej przekraczającej 5.000 zł (w przypadku roweru – przekraczającej 3.000 zł) może nastąpić wyłącznie poprzez przedstawienie dokumentów potwierdzających nabycie tych przedmiotów, w szczególności: paragonów, faktur, rachunków,
  - 10) udokumentować koszty poniesione w związku z wyciekami wody poprzez przedstawienie faktur z okresu obejmującego wystąpienie zdarzenia oraz faktur z ostatniego porównywalnego okresu rozliczeniowego przed wystąpieniem szkody,
  - 11) w przypadku utraty lub zniszczenia dzieł sztuki bądź zbiorów kolekcjonerskich, przedstawić potwierdzenie faktu ich nabycia oraz wycenę rzeczoznawców,
  - 12) nie dokonywać zmian w przedmiocie ubezpieczenia, do czasu przybycia przedstawiciela WARTY w celu ustalenia okoliczności szkody, nie dłużej jednak niż 7 dni od dnia zawiadomienia WARTY o powstaniu szkody, chyba że dokonanie zmian jest konieczne w celu zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia przed powiększeniem się szkody,
  - 13) zezwolić WARCIE na dokonanie czynności mających na celu ustalenie przyczyn i rozmiarów szkody.
2. Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązku określonego w ust. 1 pkt 1, WARTA jest wolna od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
  3. Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązku określonego w ust. 1 pkt 6 WARTA może odpowiednio zmniejszyć wysokość odszkodowania, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło WARCIE ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia.
  4. Jeżeli niedopełnienie przez Ubezpieczonego pozostałych obowiązków określonych w ust. 1 miało wpływ na powstanie szkody, zwiększenie jej rozmiarów lub ustalenie okoliczności zdarzenia i zakresu szkody, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość.

Postępowanie w przypadku zdarzenia objętego ubezpieczeniem assistance

§ 49

1. W przypadku wystąpienia zdarzenia objętego zakresem ochrony Assistance, Ubezpieczony lub inna osoba jest zobowiązany, przed podjęciem działań we własnym zakresie, do skontaktowania się z COK pod numerem podanym na dokumencie ubezpieczenia.
2. Osoba zgłaszająca powinna podać następujące informacje:
  - 1) imię i nazwisko Ubezpieczonego,
  - 2) imię i nazwisko osoby zgłaszającej,
  - 3) adres miejsca ubezpieczenia,
  - 4) nr polisy,
  - 5) krótki opis zdarzenia lub nieszczęśliwego wypadku/naglej zachorowania i rodzaju koniecznej pomocy,
  - 6) numer telefonu do kontaktu z Ubezpieczonym,
  - 7) inne informacje niezbędne do zorganizowania pomocy w ramach świadczonych usług.

Postępowanie w przypadku powstania szkody z OC

§ 50

1. W przypadku szkody, jak również w razie zajścia zdarzenia, które może spowodować roszczenie wobec Ubezpieczonego ze strony poszkodowanego, Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzi lub zmniejszenia jej rozmiarów,
  - 2) niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od daty otrzymania pisemnego roszczenia poszkodowanego, a w przypadku powstania szkody za granicą – 7 dni od momentu powrotu do kraju i otrzymania pisemnego roszczenia poszkodowanego:
    - a) skontaktować się z COK, którego numer telefoniczny znajduje się w dokumencie ubezpieczenia, zawiadomić o szkodzi i złożyć wypełniony i podpisany druk zgłoszenia szkody wraz z kopią pisemnego roszczenia poszkodowanego,
    - b) przekazać informacje o okolicznościach i przyczynach szkody, starać się o ustalenie świadków szkody oraz stosować się do zaleceń WARTY,
    - c) złożyć dokumenty dotyczące okoliczności zdarzenia oraz własne oświadczenie odnośnie swojej odpowiedzialności za szkodę,
    - d) zawiadomić pisemnie WARTĘ, jeżeli przeciwko niemu lub osobie, za którą ponosi odpowiedzialność, wszczęto postępowanie karne, administracyjne lub inne, albo jeżeli osoba trzecia wystąpiła z roszczeniem na drogę sądowną,
  - 3) na wniosek WARTY, udzielić dodatkowych wyjaśnień i dostarczyć posiadane dowody, potrzebne do ustalenia okoliczności zdarzenia oraz umożliwić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego,
  - 4) przesłać do WARTY orzeczenie sądu w sprawie związanej ze zdarzeniem, z którego wynika jego odpowiedzialność, w terminie umożliwiający WARCIE zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego.
2. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1, WARTA jest wolna od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. Jeżeli w związku z powstałą szkodą WARTA zaleciła na piśmie podjęcie środków mających na celu zapobieżenie w przyszłości dalszym szkodom, a Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie zastosował się do tego zalecenia, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania za następne szkody powstałe z tej samej przyczyny lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość.
4. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia o naprawienie szkody, która objęta jest niniejszym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, nie ma skutków prawnych względem WARTY, jeżeli nie wyraziła ona na to uprzednio zgody.

Postępowanie w przypadku powstania szkody z NNV

§ 51

1. Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) starać się niezwłocznie uzyskać pomoc lekarską,
  - 2) uzyskać dokumentację lekarską stwierdzającą rozpoznanie – diagnozę lekarską,
  - 3) zabezpieczyć wszelkie dowody związane z nieszczęśliwym wypadkiem, dla uzasadnienia zgłoszenia roszczeń,
  - 4) niezwłocznie zgłosić szkodę do COK pod numerem telefonu, zamieszczonym na dokumencie ubezpieczenia, nie później niż w ciągu 7 dni od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, jednak nie później niż w ciągu 7 dni po ustaniu okoliczności uniemożliwiających wcześniejsze zgłoszenie szkody,
  - 5) postępować zgodnie ze wskazówkami udzielonymi przez pracownika COK, w szczególności przekazać do WARTY wypełniony i podpisany druk zgłoszenia szkody oraz dokumenty lekarskie związane ze zdarzeniem i potwierdzające zasadność roszczeń,
  - 6) na zlecenie WARTY poddać się badaniu przez lekarza wskazanego przez WARTĘ lub obserwacji klinicznej, celem ustalenia stałego uszczerbku na zdrowiu,
  - 7) w przypadku śmierci Ubezpieczonego z tytułu NNV – osoba uprawniona do otrzymania świadczenia jest zobowiązana dostarczyć dodatkowo wyciąg z aktu zgonu oraz dokument potwierdzający pokrewieństwo lub powinowactwo ze zmarłym,
  - 8) w przypadku, o którym mowa w § 25 ust. 9 – osoba uprawniona do otrzymania zwrotu kosztów pogrzebu zobowiązana jest przedstawić dokument potwierdzający ich poniesienie.
2. Jeżeli z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczony nie zgłosił szkody w terminie wskazanym w ust. 1, pkt. 4, WARTA może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie

przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło WARCIE ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

3. W razie niedopełnienia pozostałych obowiązków, o których mowa w ust. 1, WARTA może odmówić wypłaty świadczenia lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość, o ile miało to wpływ na ustalenie okoliczności zdarzenia, bądź ustalenie rozmiarów szkody.
4. WARTA może wystąpić do Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego o wyrażenie pisemnej zgody na wystąpienie WARTY do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez te osoby danych o jej stanie zdrowia, ustaleniu praw osoby do świadczenia z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia i wysokości tego świadczenia w szczególności do lekarzy, którzy nad Ubezpieczonym sprawowali lub nadal sprawują opiekę w wypadku lub zachorowaniu.
5. WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć w wypadku odmowy udzielenia zgody przez Ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego bądź podmiotów, które udzielały Ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych na uzyskanie informacji, o których mowa w ust 4, jeżeli miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu jej odpowiedzialności.

Wypłata odszkodowania

§ 52

1. Odszkodowanie jest wypłacane w ciągu 30 dni od daty otrzymania przez WARTĘ zgłoszenia szkody w trybie określonym w § 48 ust. 1 pkt 7, § 50 ust. 1 pkt 2, § 51 ust. 1 pkt. 4.
2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych dla ustalenia odpowiedzialności WARTY lub wysokości odszkodowania nie jest możliwe, WARTA wypłaca odszkodowanie w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Bezporną część odszkodowania WARTA wypłaca w terminie 30 dni od daty zgłoszenia szkody. Przez bezporną część odszkodowania rozumie się część świadczenia WARTY, która może być wypłacona po spełnieniu następujących warunków:
  - 1) została ustalona odpowiedzialność WARTY za zgłoszoną szkodę i równocześnie
  - 2) nieznaną jest dokładna, ostateczna wysokość szkody, jednak z całą pewnością wiadomo, że wysokość szkody przekroczy kwotę zakwalifikowaną jako bezporna część odszkodowania.
3. WARTA zobowiązana jest powiadomić pisemnie, w terminach określonych w ust. 1-2, osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, o:
  - 1) przyczynach niemożności zaspokojenia roszczeń w terminach wskazanych powyżej,
  - 2) odmowie wypłaty lub o wypłacie odszkodowania w innej wysokości niż w zgłoszonym roszczeniu, ze wskazaniem okoliczności i podstawy prawnej oraz pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
4. W przypadku odzyskania przedmiotów ubezpieczenia w stanie nieuszkodzonym, WARTA wolna jest od obowiązku wypłaty odszkodowania, a gdy odszkodowanie zostało już wypłacone, Ubezpieczony obowiązany jest niezwłocznie zwrócić WARCIE wypłaconą kwotę, zaś w przypadku odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub zmienionym przedstawić jej do oględzin WARTY w celu weryfikacji odszkodowania.

Roszczenia regresowe

§ 53

1. Roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej, odpowiedzialnej za szkodę, przechodzi na WARTĘ do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli WARTA pokryła tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami WARTY.
2. Nie przechodzi na WARTĘ roszczenie Ubezpieczonego do osób, z którymi Ubezpieczony pozostaje w wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że wyrządził one szkodę umyślnie.
3. Jeżeli Ubezpieczony, bez zgody WARTY, zrzekł się z roszczenia przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, WARTA może odmówić odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć jego wysokość.
4. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie ujawnione zostało po wypłaceniu odszkodowania, WARTA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części odszkodowania.

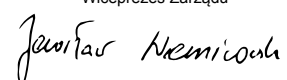
Postanowienia końcowe

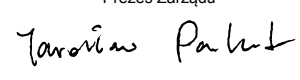
§ 54

1. Do umów ubezpieczenia zawieranych na podstawie niniejszych OWU stosuje się prawo polskie.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU stosuje się odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne obowiązujące przepisy prawne.
3. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uprawnione z umowy ubezpieczenia, spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnione z umowy ubezpieczenia.
4. Skargi, zażalenia w tym reklamacje mogą być składane przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia do WARTY:
  - 1) w formie pisemnej na adres: skr. pocztowa 1020, 00-950 Warszawa,
  - 2) w formie elektronicznej za pomocą formularza www.warta.pl/reklamacje,
  - 3) telefonicznie pod nr 502 308 308,
  - 4) w każdej jednostce WARTY, na piśmie doręczonym osobiście lub w formie ustnej do protokołu.WARTA rozpatrzy skargę, zażalenie lub reklamację w terminie 30 dni od daty wpływu i udzieli odpowiedzi w formie pisemnej przesyłką listową lub w formie elektronicznej na wniosek składającego skargę, zażalenie, reklamację. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin na udzielenie odpowiedzi może zostać przedłużony do 60 dni, o czym wnosząc skargę, zażalenie, reklamację zostanie uprzednio powiadomiony. Organem właściwym do rozpatrzenia skargi, zażalenia, reklamacji jest jednostka organizacyjna wyznaczona przez Zarząd WARTY.
5. Podmiotem uprawnionym do pozasądowego rozpatrywania sporów jest:
  - 1) Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego (strona [www: https://www.knf.gov.pl](https://www.knf.gov.pl)),
  - 2) Rzecznik Finansowy (strona [www: https://www.rf.gov.pl](https://www.rf.gov.pl).)W przypadku umów zawieranych przez Internet skargę można złożyć dodatkowo za pośrednictwem platformy internetowej systemu rozstrzygania sporów (Platforma ODR) – adres: <https://webgate.ec.europa.eu/odr/main/index.cfm?event=main.home.show&lng=PL>.
6. W porozumieniu z Ubezpieczającym, mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU.
7. Wszystkie zmiany i odstępstwa od postanowień niniejszych OWU są sporządzone w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
8. Niniejsze OWU w powyższym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 13 marca 2018 roku.

Wiceprezes Zarządu

Prezes Zarządu

Jarosław NIEMIROWSKI

Jarosław PARKOT